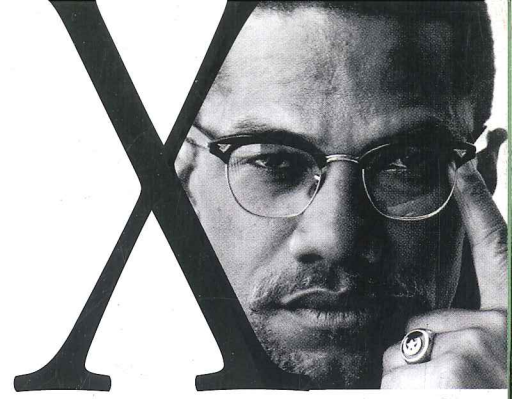

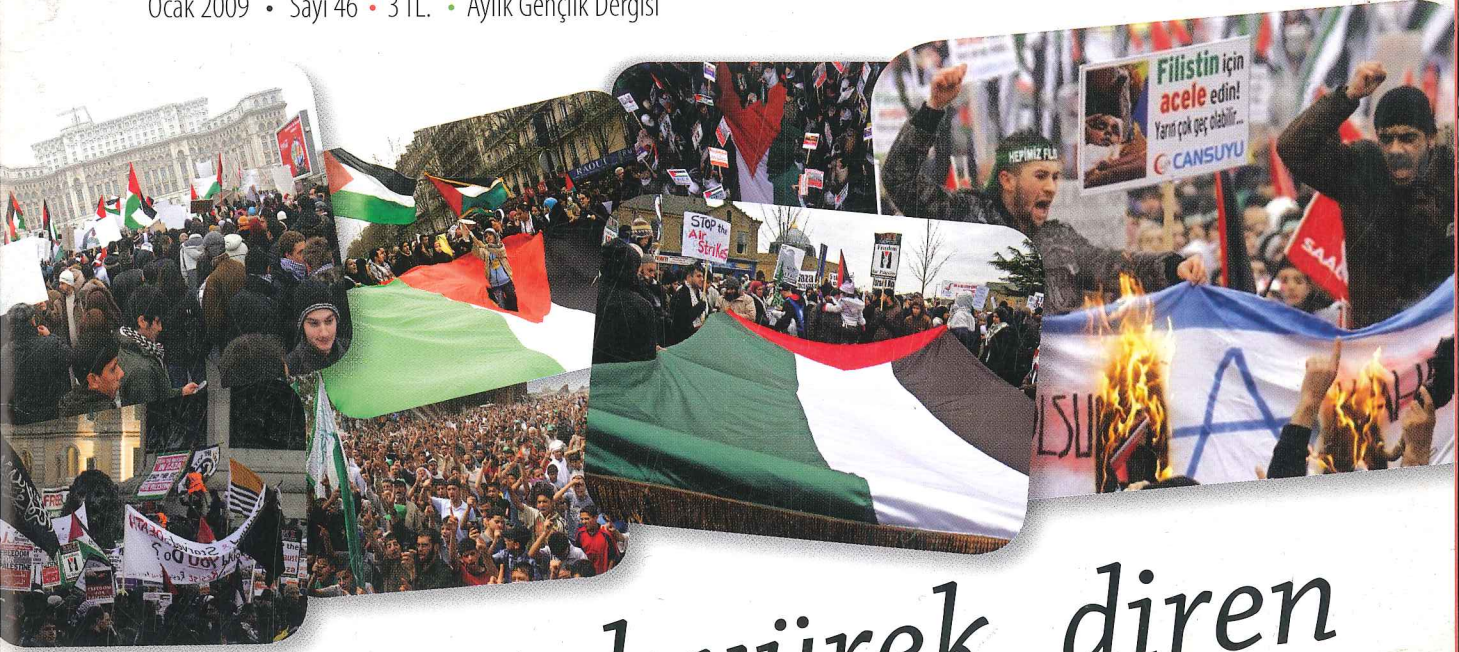
Genç Öncüler

Ocak 2009 • Sayı 46 • 3 TL. • Aylık Gençlik Dergisi

ISSN 977-977130700-7
4 6
9 779771 307007

Malcolm X ile
RÖPORTAJ

ümme tek yürek, diren

GAZZİFE!

- Tüketmek mi, Tükenmek mi ?
- Asım'ın Nesli' ne Yakışır bir Gece: *ŞİİR GECESİ*
- Karantina: Televizyon:
"Cennet vaat etmeyen din", *Ahmet Mercan*
- Cevat Özkaya ile yakın tarih üzerine
- Ömer Karaoğlu ile *SORU-YORUM*

Gazze'nin aydınlık şafağına...

AYDINLIK

Gergin uykulardan, kör gecelerden
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.
Sonra düğüm, düğüm bilmecelerden
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.

Gökten yağmur, yağmur yağacak renkler
Daha hoş kokacak, otlar, çiçekler
Ardından bitmeyen mutlu gerçekler
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.

Vurulup ömrünün ilkbaharında
Kanından çiçekler açar yanında
Cümle şehitlerin omuzlarında
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.

Işıklar dal-budak, her kolu İslam
Gönüller, yürekler dopdolu İslam
Tek ölçüsü İslam, tek yolu İslam
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.

İzmir'in sağından, Van'ın solundan
Erzurum, Edirne, Hatay yolundan
Kapı kapı tekmil Anadolu'ndan
Bir sabah gelecek kardan aydınlık.

Abdurrahim Karakoç

yaşasın küresel intifada!

Burada şimdi farklı şeyler yazmalıydı, niyet de öyleydi zaten. Mükemmel bir "Şiir Gecesi" organizasyonu yapmıştık. Haklı olarak dergimizde şiir gecesinde yaşadığımız o coşkuyu anlatacaktık. Yağmurlu Cuma akşamına rağmen salonu hınca hınç dolduran dostlarımızla yaşadıklarımızı paylaşacaktık.

Belki de dergiyi mizanpaj için hazırlamış olmanın verdiği sevinçle dergi ekibi olarak bu sayıda incelediğimiz konuları taşıyacaktık buraya. Heyecanla, aşkla, şevkle dergimizi sizlere en layık biçimiyle hazırlamaya çalışmış, hata yapmamak için geceleri uykusuz geçirmiştik. Size güzel haberler verecek olmanın mutluluğunu yaşayacağımızı hayal etmiştik.

Ancak şiir gecesinden hemen sonra 27 Aralık sabahı aldığımız haberlerle yıkılmıştık. Gazze kan ağlıyordu. Yıllardır baskı, zulüm, yokluk, sefalet, ambargo içerisinde kalmış olan Gazze kardeşlerimizin üzerine katil İsrail bombalar yağdırmaya başlamıştı. İlk günün bilançosu çok ağır olmuş 300'e yakın şehit vermiştik. Söylenecek söz kalmamıştı. Morallerimiz bozulmuş, canımız sıkılmıştı. Elden bir şey gelmemesi içimizi kemiriyordu. Vurulanlar Filistinli kardeşlerimizdi, ölenler bizlerdik.

Yeni yıla böyle hüzün dolu bir iklimle girdik. Direnen mümin kardeşlerimize buradan selam gönderiyoruz. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, geride kalanlara ise sabır diliyoruz.

Sahibi

Umran Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ömer Miraç Yaman

Yayın Sorumlusu

Zafer Özdemir

Yayın Kurulu

Emir Timur Kafkas
Abdullah Muhsin Yıldız
Hüseyin Buladı
Elyesa Koytak
Abdullah Şanver

Ocak Sayısına Katkıda Bulunanlar

Ömer Temel
Sefa Öztürk
Muhammed Birinci
Alperen Gençşmanoğlu
Sercan Karadoğan
FeYZa Saygın
Sümeyye Şentürk
Fatih Koçak
Merve Nur Limon
Burak Savaş
Büşra Calayır
İlknur Sarıbardak
Hacer Gürpınar
Abdülvahid Sipahioğlu
Zeynep Güran
Zeynep Serap
Senanur Avcı
Gülsüm Cın
Yunus Babacan
Ali Aktan
Burak Yakupoğlu
Fatma Büşra Özkan

Adres

Mega Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23
Fax: 640 01 25
iletisim@gencunculer.com
gencunculer@gmail.com

Grafik Tasarım

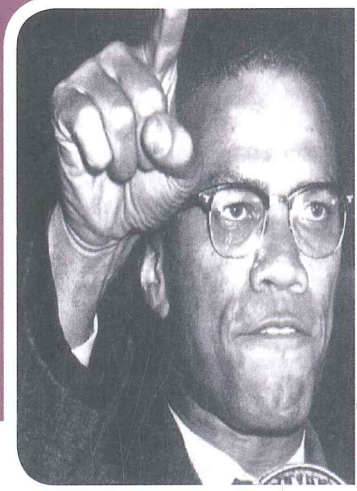
Furkan Selçuk ERTARGIN

Baskı: Artus Basım

Huzur Mh. İmamçesme Cd.
Gürel İş Merkezi No:14/1
Seyrantepe İstanbul
Tel: (212) 289 88 80

30

malcolm X
ile röportaj

X

MALCOLM

7

vizyonumuz
tele-vizyon
olmasın

Sefa Öztürk

26

SKIVIKMO 2

şiiir
gecesi

İÇİNDEKİLER

9
Ahmet Mercan
ile Söyleşi

15
Dizi bizde izlenmez

16
İsraile lanet

18
Üniversite Öğrencisinin
İkinci Fakültesi: Öğrenci Evi...

19
Okullardan Haberler

21
Cevat Özkaya ile
yakın tarih üzerine

24
Akşam Yağıyor Üzerime

34
Tarihte bu ay

36
Objektijime takılanlar

38
söz sizde

40
Kan ve gözyaşları üzerine
kurulan israil

tükenmek mi? tüketmek mi? Ömer Temel

Tükenmek mi? Tüketmek mi?

Ömer Temel

Dönüp bir bakın son bir yılda yaşadıklarınıza, son bir yılda çevrenizde ve Dünya'nın genelinde olanlara. Haberlerde nerdeyse her gün dinlemeye alıştığımız bir jenerik "...içinde bulunduğumuz ekonomik kriz nedeniyle..." Eskinin devletleri arasında bilek gücüne dayanan hâkimiyet kurma savaşları yeninin devletleri arasında artık ekonomiye dayanan birer psikolojik savaş olmaya doğru gittiği hepimizin dikkatini çekmiştir. İnsanlardaki ekonomik adaletsizlikten kaynaklanan genel memnuniyetsizlik, tatmin olmama hali ve her şeye inat bir cahil cesareti edasıyla mutluluğu, alışveriş merkezlerinde arama inadı. Evet, bunlar maalesef çevremizde her geçen gün kendisini rahatlıkla belli edecek bir azınlıktan ziyade çoğunluğun tutum ve davranışları. Bu hal ve davranışlar aslında zengin olma ile mutlu olma halini birbiri ile doğru orantılayan bir zihnin davranışdır. Zenginlik ile mutluluk arasındaki ilişki her zaman tartışılan konulardan biri olmuştur. Modern kapitalist sistem anlayışına göre zenginlik ile mutluluk arasındaki ilişki doğru orantılıdır. Dolayısıyla, bir kimse ne kadar çok tüketirse, o kadar çok mutlu olur. Yapılan birçok çalışma, bu anlayışın belli bir değere kadar anlamlı olduğunu, ancak belli bir sınırdan sonra aksi biçimde doğru olmadığını göstermiştir. Mutlulukla bağlantılı zenginliğin sınır değeri; yeme, içme, barınma, sağlık, giyinme ve eğitim gibi temel ihtiyaçların karşılanmasıyla alâkalıdır. Gerçekte ise zenginliğin hasıl ettiği bu durum, mutluluk değil, insanın zarûrî ihtiyaçlarının karşılanması ile ortaya çıkan bir rahatlamadır.

Bizim "mutlu" olmamız için kurulan birçok alışveriş merkezi kendisinden bahsederken, bir alışveriş merkezi olmadıklarını bir yaşam merkezi olduklarını "gururla" ifade ederler. Bizler için sanal, içinde temiz hava olmayan, nerdeyse giren herkesin mutlaka cebinden bir miktar mutluluk bedelini bırakarak çıktıkları birer sanal yaşama merkezleri. Son zamanlarda Türkiye'nin birçok yerinde büyük alışveriş merkezleri açıldı hem de ciddi paralar harcanarak. Hem de içinde bulun-

duğumuz bu ekonomik kriz nedeniyle dar boğaza düştüğümüz bu zamanda oldu bütün bunlar. Kapitalizmin bir sonucu olan "ne kadar çok tüketirsen o kadar çok mutlu olursun" ilkesinin aslında bizim hayatımıza ne kadar tesir ettiğinin bir sonucudur bütün bu olanlar. Dünyanın hızla globalleştiği bu zamanda, globalizmin özünü "tüketim ekonomisi"nden aldığı gerçeğini unutmazsak bizim her geçen gün ne kadar kapitalizmin sonucuna yaklaştığımızı anlamış oluruz. Globalleşme aslında sadece tüketime dayalı bir yapı olması sebebiyle bile insanlara başka isimlerle tabiri caizse yutturulmaya çalışılan emperyalizmden başka bir şey değildir. Globalleşmenin hızı aynı zamanda markalaşmanın da hızıdır, aşırı yemenin de hızıdır, lüks tutkusunun da hızıdır. Bütün bunlar bir bütün olarak baktığımızda bizlere kültürel olarak nasıl bir erozyona uğradığımız gösterir aslında. Bugün dışarı çıktığımızda herkeste aynı kot pantolonu görmemiz, herkesin aynı restoran zincirinde yemek yediğini görmemiz, aynı şarkıların dinlenmesi, hatta ve hatta aynı hayallerin kur(dur)ulması -ki bu markaların veya şarkıların bizim kültürümüzle uzaktan yakından bir alakasının olmadığını da düşünürsek - bizlerin ne kadar sıradanlaştığı ve birbirimize ne kadar çok benzeme merakıyla ortaya atıldığımızı göstermez mi?

Tüketim aslında aldığımızı tüketmek değildir. Tüketim dediğimiz şey karşısına geçtiğimiz her neyse onu benimsemek ve kendi özümüzdekini tüketmektir. Bizlerin bir hamburgeri veya kolayı hatta ve hatta kot

pantolonları birer yüzyıl mucizeleriymiş gibi sahiplenmemiz bizlerin işte o içimizdekini yani özümüzü tüketmeye başladığımızın birer göstergesidir. İzlediğimiz dizilerde yer alan replikleri ve çoğu zaman dizi karakterleri bizlerin içindekini yok etmeye ve yerine yenisini batılı değerlerle inşa etmeyi amaçlar. Zamanında yayınlanan bir dizide küçük bir çocuğun neredeyse her bölümde defalarca annesi ve babasından cep telefonu istemesi birçok ailede birçok çocuğun annesi ve babasından telefon istemesine neden olmuştur. Tüketim çılgınlığı işte bu noktada insanların ihtiyaçlarının dışında bir propagandaya maruz kalarak veya kendilerine birçok farklı yoldan o ürününü veya nesnenin bir zaruretmiş gibi gösterilmesi sonucu alınmasını ifade eder. Ve sanılanın aksine tüketimin artması toplumda mutluluğu artırmaz, aksine; çoğu zaman tüketimin artması; strese, aile içindeki ve sosyal hayattaki rolleri yerine getirmede zaman darlığına, borçlanmaya, şişmanlığa, çeşitli hastalıklara, sosyal hayattaki ilişkilerde

Asım'ın Nesli Genç Öncüler

Ben ne yapabilirim ki? Deme!

Tüketip, tükenme...

A.B.D. ve İsrail mallarını

Boycot Et!

Kardeşine

Kurşun Sıkma!

"Asım'ın Nesli Diyordum Ya...

Nesilmiş Gerçek"

Boşuna savaşmadın
Boşuna yaşamadın
Boşuna ölmedin!..
Sezai Karakoç

bozulmalara ve çevre problemlerine yol açmakta, hayat kalitesini oldukça ve oldukça aşağıya çekmektedir. Bilgi ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla geliştiği günümüzde; haberleşme, ulaşım, şehirleşme, ticaret, sanayi, turizm ve hemen diğer bütün sahalarda meydana gelen ilerlemeler, insanın ruhi varlığından çok, bir şeye hizmet etmektedir. Bu da, tüketimin artmasıdır. Bilgi ve teknolojinin gelişmesi, binlerce yeni ürünün piyasaya sürülmesi ile kendini göstermektedir. Ardından, bu ürünlerin insanlar tarafından bir ihtiyaç olarak algılanması ve tüketilmesi için reklâm kampanyaları başlatılmaktadır. Her yıl yaklaşık 500 milyar doların harcandığı bu reklâmlar vasıtasıyla iradesi kırılan ve mekanikleştirilen insanoğlu, kendisine sunulan hayat tarzını ve ürünleri elde edebilmek için adeta bir sürü psikolojisiyle farkında olmadan acımasız bir yarışın içine sürüklenmektedir. Hiçbir zaman kazanamayacağı bu manasız yarış içinde insanoğlu, tüketimi âdeta hayatının gayesi hâline getirmekte ve neticede sadece tüketmek için yaşayan bir varlık hâline gelmektedir. Markalaşma ve markaların ihtiyaçları karşılama da zaruretmiş gibi gösterilip insanlara sunulması işte bu anlamsız tüketim yarışında en önemli araçtır. Mustafa Kutlu bir yazısında bununla ilgili bir tanımlama yapmıştır; “Marka konfeksiyondur, fabrikasyondur, herkes tarafından kullanılabilir. Kullanan kendini ötekiler ile eşitler, bu sahte eşitlikten sanal bir zevk alır. Marka tüketilir. İmza tüketime gelmez. İmza esas itibarı ile satılık değildir. İmza sahibi eserini satmak için vücuda getirmez. O eser onun için var oluş meselesidir.” Birçoklarının göz ardı ettiği bu gerçek, belki de bizim tekrardan içimizdekini tü-

ketmemizi önleyecek bir yoldur. Önemli olan tüketim çılgınlığı karşısında bizim kendi imzamızı hatırlamamız ve o doğrultuda bu kültürel yıkıma bir duvar çekebilmemizdir.

Bilim ve teknoloji alanındaki onca gelişmeye rağmen günümüzde yaşanan savaşlar, iç çatışmalar, açlık, cahillik, terörizm ve çevre problemleri insanoğlunun mutlu olmak için inandığı “ne kadar çok üretir ve tüketirsem, o kadar çok mutlu olurum” hayat felsefesinin yan ürünleridir. Bir damla suyun

bile çok kıymetli olduğu yeryüzünde, hayatının üretmek ve tüketmek dışında bir manası olmadığını esas alan bu tüketim anlayışı, çoğu zaman dünya servetini elde etmek için, başkalarının üzülmelerini ve perişan olmasını baştan kabul etmeyi gerektirmektedir. İnsanlığın bu maddî tüketime endeksli hayat tarzından kurtulabilmesi için, köklü bir zihniyet değişikliği geçirmesi gerekmektedir. Özellikle insanın hayatının bir gayesi ve manası olduğuna, yeryüzündeki kaynakların açgözlülükle, dengesizce, sorumsuzca kullanılmaması gerektiğine, yaşanabilir bir “dünya nimetinin” herkese ait olduğuna ve adilce paylaşılması gerektiğine, yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin insanoğluna fazlasıyla yetebileceğine inanılırsa, sonu gelmeyen ve insanı bir noktadan sonra mutsuz eden sınırsız üretim ve tüketime endeksli hayat tarzından kurtulma yolunda bir fırsat ortaya çıkabilir.

Karantina

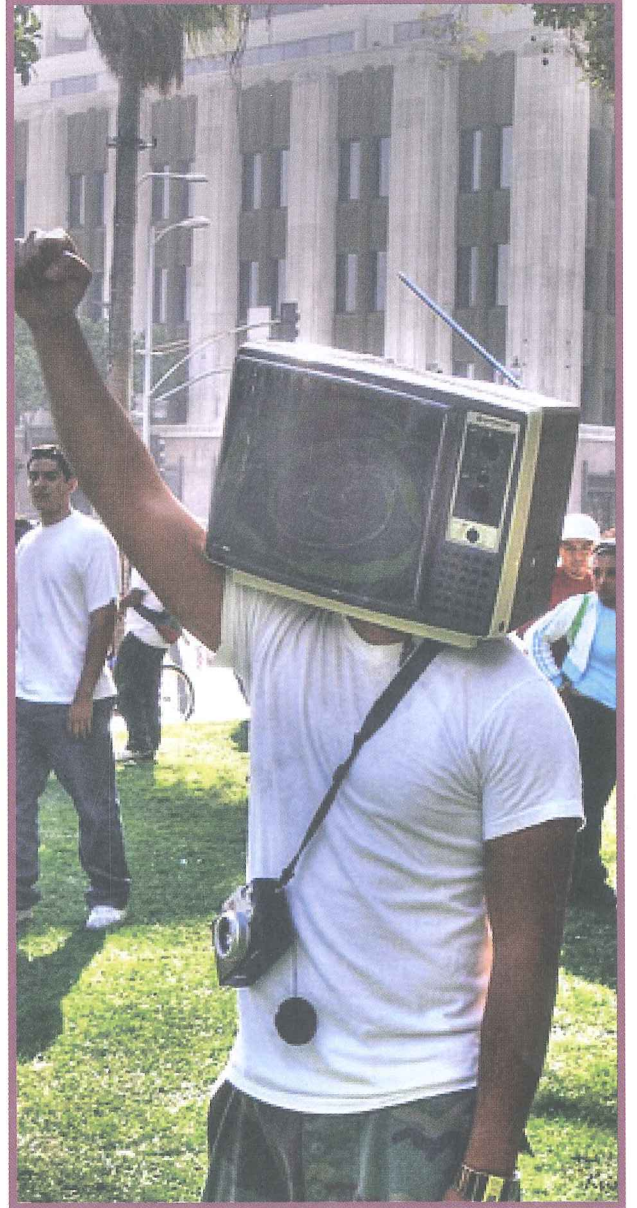
Vizyonumuz tele-vizyon olmasın

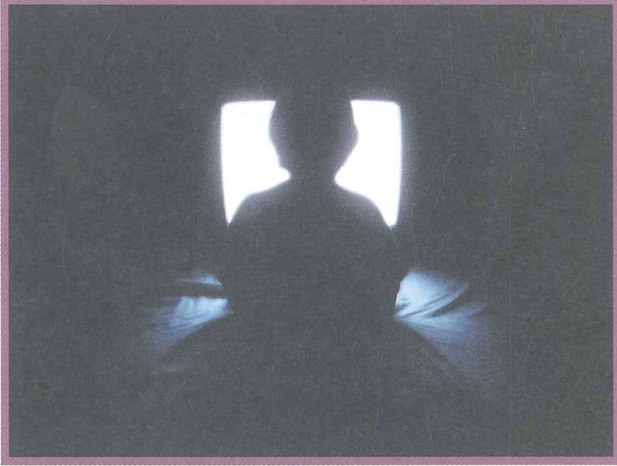
Sefa ÖZTÜRK

Televizyon konusu, çoğu kez televizyonun neden olduğu sonuçlar bağlamında ele alınır. Yani televizyon eleştirisi, televizyonun neye yaradığından çok neye sebep olduğuna odaklanmış durumda. Çocuklarda zekâ geriliğini tetiklediğinden başlayıp, pek çok toplumsal olayın müsebbibi olarak görülmesine kadar geniş yelpazeli bir “televizyon canavarı” çıkıyor karşımıza. Haliyle yükselen pek çok eleştiri bir nebze olsun bu enformatik anarşiyi düzene sokmaya çalışıyor veya toplumsal düzeyde bir bilinçlilik gereksinimine işaret ediyor. Fakat bu konuda pek de başarılı olunamamasının nedenini başlı başına insanlık neden bir televizyona ihtiyaç duydu veya insanlığın televizyona ihtiyaç duyması nasıl sağlandı sorusuna bağlamak gerekiyor.

Televizyonun neye yaradığı meselesi, ilk anda iletişim haberler vs. gibi cevapları akla getirir, lakin burada dikkat çekilmek istenen şey televizyonun izleyici açısından neye yaradığı veya neye yaradığı sanıldığı değil, o yayının orada olmasını sağlayanlara ne yararı olduğudur. Belki de eleştirilerin havada kalışının sebebi izletenlerin o görüntüyü neden izlememizi istediğini göz ardı etmekten kaynaklanıyor.

Öncelikle medyanın tüketim toplumu oluşturma gayesini göz önüne aldığımızda, televizyonlarda sıkça rastladığımız “ahlak dışı”, “zararlı”, “manipülatif” yayının politikalarının neden izlendiği daha anlamlı hale gelecektir. Televizyondan bahsederken çoğu kez aynı şeyleri medya için de söylüyoruz, aslında genel maddada ticari çarkı döndürmek ve günün “in-out”larını belirlemek için medya aygıtları içerisinde en etkili olanıdır televizyon. Onu farklı kılan göze ve kulağa hitap

edebilen tek araç olmasıdır. Dolayısıyla bu özellikleri televizyonu diğer medya araçlarının bir adım önüne çıkartıyor. Bununla birlikte zihinler üzerindeki etkinliğini bir kat daha artırıyor, durum böyle olunca da televizyon ve medya çoğu kez birbirinin yerine kullanılan kelimeler haline geliyor.

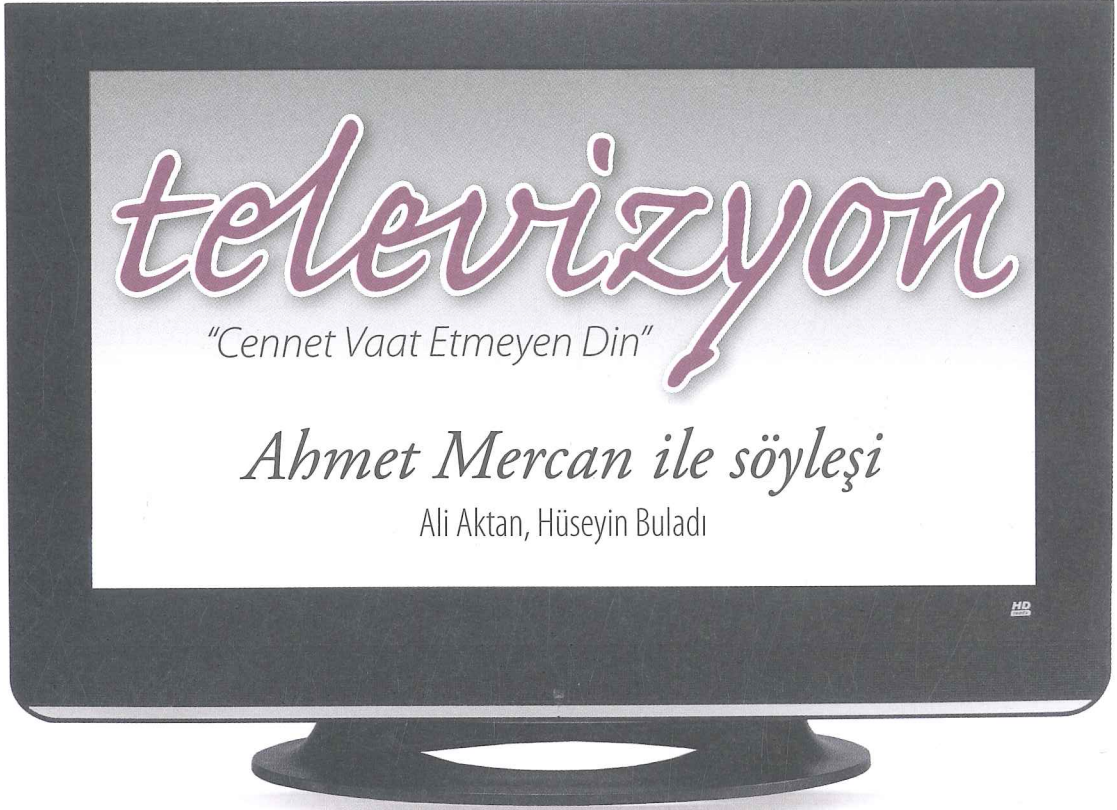
Medyanın tüketim toplumu oluşturma gayesine dönersek; medyanın bu gayesini gerçekleştirebilmesi, medyanın işlevi ve kapasitesi göz önüne alındığında pek de zor değildir, çünkü karşımızda meşruiyet sorunu yaratabilen veya meşruiyet üreten, doğru ve yanlışları belirleyebilen, kısaca toplumda ve siyasette “raconu” yani değerleri üretebilen bir iletişim ağı vardır. “Bu durumda ahlak dışı olan nedir? Zararlı kime göre zararlıdır?” gibi sorular ve sorunlar zihinlerde ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak ticari menfaatler, güç ilişkileri ve piyasa ekonomisinin temel kanunları göz önüne alındığında aslında televizyonun varlık nedeni ve varlığını nasıl sürdürmeye devam etmesi gerektiği anlaşılabilir.

Aldous Huxley’in öngörüsündeki bilincini, benliğini kaybetmiş insanı yaratmak için kullanılan zihin uyuturucular belki bugün gerçek olmadı ama pratik olarak televizyon vasıtasıyla istenilen insan modeli herhangi bir kimyasal kullanılmadan yaratıldı. Özellikle var olan ilginin kaybolmaması için; kişinin en dizginlenmemiş güdülerine hitap etme, bazen doğrudan bazen imalar yoluyla mesaj verme, otorite sorunu yaşadığı dönemlerde korku salma veya toplumsal olarak moral bulunmak istendiğinde her zaman yeterli dozajda yeterli miktarda malzemeyi zihinlere enjekte edebilmek için televizyon çok işlevsel bir araç oldu.

Televizyonsuz bir hayatın tahayyül edilemediği bir dönemde televizyonun varlık nedenini sorgulamak elbette ki yine bu televizyon tarafından verilen doğru-yanlış değerlerine göre yanlış olmaktadır, ancak televizyonun varlık nedeninin onun masumane bir haber kaynağı olması veya insanların zihinsel ve psikolojik olarak rahatlamalarını sağlaması olmadığı aşikârdır. Aslında masumane sıfatını çıkarırsak belirtilen iki şey de televizyonun varlık nedenidir diyebiliriz.

Sonuç olarak piyasadaki reklam pastasının, seyirci kitlesiyle beraber büyümesi televizyonculuğu kârlı bir iş yapmakta durum böyle olunca yani televizyon işi de piyasanın bir parçası haline gelince, geçerli ekonomik sistemin temel kanunları bu sektörü bağlayan tek “ahlâki” değer olmaktadır. Buna piyasa aktörlerinin iktidar sahipleriyle olan çıkar ilişkileri eklendiğinde, doğru-yalan haber yayınlama-yayınlamama kaygısı şöyle dursun var olmayan olay silsileleri yaratılabilmekte, bu olaylar üzerine inşa edilen korkular ve coşkular vasıtasıyla her türlü meşruiyet problemi çözülebilmekte bu durum da karşılıklı çıkara dayalı bir alış-veriş düzeni oluşturmaktadır. Bu da televizyon vasıtasıyla zihinlerde yaratılmaya çalışılan her türlü etkinin ve bulanıklığın pek de “masumane” olmadığını kanıttır.

Karantina bölümümüzde ele aldığımız televizyon hakkındaki söyleşimizi, konu ile ilgili çalışmaları bulunan şair, düşünür kıymetli Ahmet Mercan ağabeyimizle gerçekleştirdik. Evli ve üç çocuk babası olan Ahmet Mercan 1956 Bayburt doğumludur. Bir dönem "Selam Dergisi" Yazı İşleri Müdürlüğü yapmış, "Giz Ajans" Yayın Yönetmenliği'nde bulunmuştur. Mercan'ın; Umran, Yedi İklim, Özülke, Kardelen, Özgün İrade gibi dergilerde ve Selam Gazetesi'nde yazıları yayımlanmıştır. "İnsan Hakları Araştırmaları Dergisi" yayın yönetmenliği de yapan Ahmet Mercan, radyofonik oyun tarzında çok sayıda oyun yazmış ve yönetmiştir. Marmara FM ve Akra FM'de 'Mercan Kayalıkları' isimli kültür programları hazırlayıp, sunmuştur. MAZLUMDER İstanbul Şube Başkanı ve Genel Başkan Yardımcılığı görevinde bulunmuştur. Halen, Eğitim Yazıları dergisinin Genel Yayın Yönetmenliğini sürdürmektedir.

Genç Öncüler: Televizyon artık herkesin evinde olan bir alet. Bunun olumsuz etkilerini kırmaya yönelik birçok şey yapılabilir. Çünkü televizyon çocuğu ve büyüğü teker teker, farklı farklı etkiliyor. Siz yaşınız itibariyle pek televizyon olmayan bir dönemin çocuğusunuz. Öncelikle, kendi döneminizle bugünün çocukluğunu bir kıyas edebilir misiniz?

Ahmet Mercan: Şimdi bir yanılgı var tabii. Şimdiki çocukların ellerindeki oyuncaklara bakarak, imkânlarına bakarak, hep şu söylenir: 'şimdi çocuk olmak varmış, bizim zamanımızda bir şeyler yoktu, biz mahrum büyüdük'. Oysa ben tam tersini düşünüyorum; yani mahrumsa bugünkü çocuklar çok daha mahrum. Farklı düşünceleri, farklı tasarımları ve özgür bir hayal gücünü kullanamadıkları için mahrumlar. Bugün çocuklarımızın üzerine sayısız şekil yağıyor. Hiçbir şekil fikirden bağımsız değildir. Bugün çizgi filmlerle, oyuncaklarla daha doğmadan önce çocuklara ne verileceği, hangi yaşlarda hangi şeyleri izleyebilecekleri çiziliyor ve bir labirent yörüngesinde çocuklar biyolojik olarak kodlanıyor. Yani bir şekil içerisinde doğuyor çocuklar. O şekillerle oynamak, o şekillerle yaşamak ve onların gösterdiği mantıkla dünyaya bakmak durumundalar.

Genç Öncüler: Hayatları formatlanıyor yani.

Ahmet Mercan: Evet, formatlanıyor tam manasıyla. Oysa bizim çocukluğumuzda, ben köyde doğmuştum, köyde tamamen tabiatla iç içeydim. Alabildiğine özgür bir şekilde tasavvurunuzu geliştirebiliyordunuz yani. Bir obje size ne olduğunuzu, ne yapmanız gerektiğini anlatmıyordu. Siz bir objeyi türlü türlü şekillere sokabilme gücünü elinizde bulunduruyordunuz. Şimdi oyuncaklar özne, çocuklar nesne olmuş durumda. Bizim çocukluğumuzda biz özneydik ve her şey bizim oyuncağımızdı. Oyun başlı başına kendiliğinden oluşan bir şeydi, doğal bir süreçti.

Eski oyunları düşünecek olursak, onlar, insana ait oyunlardı. Mesela seksek dediğiniz, körebe dediğiniz şey, bir aza olmadan hayatı nasıl yaşayabiliriz deneme şekliydi. Bu şekilde insanın insanla yapmış olduğu ilişkide, tekdüzelik yoktu. Ama elektronik dünya ile kurduğunuz ilişkide hep tekdüze ve edilgen olma durumundasınız.

Genç Öncüler: Televizyonun Türkiye’de köylere gelmeye başladığı ilk yılları ele alırsak, televizyonun o anda topluma yaydığı düşünceler, yayınlar belki çok farklıydı; ama günümüzde bu çok değişti. Yani günümüzde televizyonun işlevi gerçekten o zamankinden çok farklı. Türkiye’de ilk özel televizyonun kurulmasından bu yana geçen süreyi, sadece kendi ülkemiz açısından incelediğimizde oldukça farklı şeylere ulaşıyoruz. Acaba sizce, televizyon ilk çıktığından itibaren bugünkü amacını güdüyor muydu? Bu kadar farklı bir seyri takip etmesi, bu kadar farklı yönere sapması bir amaç dâhilinde mi oldu?

Ahmet Mercan: Bence hiç kimse tahmin edemiyordu bu kadar büyük bir etki oluşturulacağını. Etki kartopu gibi kendini büyüte büyüte var etti. Bugün televizyonu iyi program kötü program diye ayırmakla da bu etkiyi kırmak mümkün değil. Televizyon bir iletişim aracı olmanın ötesine geçti. Çok farklı bir gerçeklik sunuyor ve fiziki gerçekliğe karşı bir gerçeklik dayatıyor bize. İllüzyonist gerçeklik diyebileceğimiz bir yapı sunuyor, bu yapı içerisinde, zihni dönüşümümüzü gerçekleştiriyor. Yani ister iyi program olsun ister kötü program olsun dünyanın her yerinde bir defa izleyeni bir yere koyuyor televizyon. İster Meksika’da izleyin, ister Türkiye’de. Sizi karşısına alıyor, sizi susturuyor ve o an bütün ilişkilerinizden koparıyor. İnsan ilişkilerinizi asgariye indiriyor ve ne diyorsa, ne söylüyorsa o hiç önemli değil o an için, sizin bütün azalarınızı esir alarak kendisini dinlemenizi istiyor. Sizin o anda bir itiraz, bir farklı refleks geliştirmeniz mümkün değil. Onun bir bakıma kölesi durumundasınız o süreç içerisinde. Bu anlamıyla iyi program ile kötü program arasında hiçbir fark yok. Diğer yönüyle, içeriğine gelecek olduğunuz zaman zaten bu sefer çok daha farklı şeyler çıkıyor programlar açısından. Televizyonun üretmiş olduğu mitler ortaya çıkıyor, televizyon kahramanları oluşuyor. Bu kahramanların kullandıkları aletler moda dönüşüyor, tüketim haline geliyor. Ayrıca reklam dünyası ile birlikte tüketime yön veriyor. Çok farklı bir gerçeklik, toplu bir gerçeklik, bir paradigma oluşturuyor. Düşünebiliyor musunuz? Fransa’da yapılan bir araştırmada, çocukların %60’ı televizyonu babasından daha çok sevdiğini söylüyor. Bu korkunç bir şey.

Genç Öncüler: Televizyon sadece yüklendiği misyon anlamında değil fiziki anlamda da evin babası konumunda. Mesela LCD televizyonlar evin duvarına asılıyor. Geleneksel olarak, evin babası evin başköşesinde oturur. Şimdi evin televizyonu evin başköşesinde oturuyor. Hatta belki babadan da daha üst konumda. Yukarıdan bakan, terbiye eden, rab gibi bir konuma oturuyor artık televizyon.

Ahmet Mercan: Aslında evet. Medyanın ilişkilerine ve gücüne baktığınız zaman cennet vaat etmeyen bir din gibidir. İnsanın televizyonu izleyip izleyip bıkmasını bekliyorsunuz; fakat televizyon kendisini sürekli yeniliyor. Bir zamanlar siyah beyaz olarak var olan, karıncalı izlenebilen, netlik ayarı bu kadar olmayan televizyon, bu kadar cazip olmayabiliyordu. Şimdi yayın kalitesi sürekli artıyor, kanal sayısı artıyor, ekranlar büyüyor. Bu sefer her ev bir sinema haline gelmeye başlıyor. Efektlerin ve seslerin daha iyi duyulması için çaba harcıyor. Dikkat ediyor musunuz yeni gençliğin müziği ve sesleri ne kadar yüksek düzeyde dinlediklerine? Bu alışkanlık haline geldi. Bütün dünyada çocuklar birbirlerine benzemeye başladılar. Ailelerinin dini nasıl olursa olsun hepsi yüksek düzeyde müzik dinliyor. Bir defa hepsi ritimli. Film fragmanlarının değişme süresini ayarladılar. Düşük tempolu bir film geldiğinde hepsi kopuyor, dökülüyor. Bu durum eğitime de insan ilişkilerine de yansıyor. Yani yeni nesli bir yere oturtup da onlara uzun süre sağlam bir kelami eğitim veremezsiniz. Sohbet yapamazsınız. Onların biraz sonra canı sıkılacak. Çünkü onlar görsel düşünüyorlar, görsel algılıyorlar, hareket ve müzik istiyorlar.

Genç Öncüler: Televizyon belki hayatı çok süratli bir hale getiriyor. Hayatın da kendi içinde belki bir koşturmacası var ama televizyonla büyüyen çocuklara bu koşturmaca sakin geliyor.

Ahmet Mercan: Evet. Bir de tabii dönüştürüyor. Yani eskiden masallara ait olan o lezzetleri, masalların çocuk hayalini genişleten tarafını, bugün çizgi filmler belli kahramanlara yüklediler. Belli kahramanlar sihirli olarak bir takım güçleri arkasına alıyorlar. Tanımı olmayan bu güçlerin, kendilerinde var olduklarını söyleyerek savaşlar yapıyorlar, galip geliyorlar. Bu çocuk için çok cazip bir durum. Çocuk kendisini o kahramanlarla özdeşleştiriyor ama bu durumun gerçek dünyayla bağlantısı yok. Nihayetinde bu güçlerin adı altında kocaman büyük bir sektörün varlığını hissettiğinde o korkuyu yaşamaya başlıyor. Bugün Amerikan sinemasının, Amerikan dış politikasından çok bağımsız olduğunu düşünemeyiz. Çizgi filmlerin de yine sinemadan farklı olduğunu düşünemeyiz. O çizgi film karakterlerine bakın ve o karakterlerle bizim masallarımızdaki keloğlanı karşılaştırın. Aradaki masumiyeti, aradaki fitratla olan bütünleşmeyi anlamış oluruz. Öbür kahramanlar çocuğu alıp bir yere götürüyor, onlara bir şekil veriyor ve bir şekilde düşünmesini istiyor. Ama bizim masallarımızdaki unsurlar çok daha farklı, çok daha merhametli ve adaletli temalarla besleniyor.

Genç Öncüler: Biz sınırlamıyoruz çocuğu belki de.

Ahmet Mercan: Çocuğu sınırlamıyor. Çocukla beraber keşfe çıkıyorlar. Keloğlanın yaptığı tüm şeyler ya da diğer masallardaki unsurlar da böyle. Ama bugün o masal unsuru tamamen çizgi filmle birlikte dönüştürülmüş bir güç haline geldi. Ve bu güç de sürekli bir yerden bir yere hareket eden ve dünyayı kontrolü altına almaya çalışan bir güç. Büyüdüğünde bu gücün ne olduğuna da karşı gelecek. Bugün televizyon, küreselleştirici gücü bir yana, küreselleşmenin de arkasındaki değerlerin sunumunu ve korumasını yapıyor. Masum değil yani.

Genç Öncüler: Birkaç yıl öncesinde Asya kökenli çizgi filmleri vardı. Onlar da çok masum olmayanlardandı. Hatta karakterlere özenip şiddet eğilimi gösteren çocuklar vardı. Ama dediğiniz gibi bizim masallarımızla büyüyen bir çocuğun da şiddete yönelmesi gerçekten zor bir iş. Çünkü masallarımızda böyle merhametsiz ve gayrı masum bir eğilim yok.

Ahmet Mercan: Tabii bir de reklamlarla, şiddetle sıkıştırılmış bir çocukluk var ortada. Çocuk sıkıştırılmış bir pozisyonda. Parçalanmış çocukluk söz konusu. En büyük tehlike de çocuğun erken uyarılması. Yani kendi yaş dönemlerini doya doya, o yaşın durumuna göre yaşayamaması. Televizyon herkesi 12 yaş zeka seviyesinde kabul ediyor. Bu yaş zekâ seviyesi de küçüğü yukarıya çekiyor, yukarıdakini aşağıya itiyor. Böylece çocuğun çocukluğuna müdahale ediyor. Parçalanmış bir çocukluk çıkıyor ortaya. Çocuk bir konuda bakıyorsunuz üstat gibi, sizin bilmediğiniz elektronik dünyadan bilgiler aktarıyor. Ama bir de bakıyorsunuz yaşının çok altındaki bir konudan hiçbir haberi yok. Şimdi karşılaştığımız çocukların neyi bilip neyi bilmeyeceklerini bilmiyorsunuz. Ama eski çocuklukta böyle bir şey yoktu. Çocuk çocuktur diyemiyorsunuz artık. Çocuk elindeki elektronik imkânlarla ne kadar çocuktur diye bakmak zorundasınız. Öte yandan şöyle de bir çelişki var. Aynı imkânları elinde bulunduran çocuklar da bir makineden çıkmış kadar birbirlerine benziyorlar. Bilgisayarı varsa, interneti varsa, interneti sınırsızsa, bu çocukların hareket alanı, düşünce biçimleri ve ilgileri hemen hemen aynı. Bu, insanları homojenleştirici bir şey, bireysel kabiliyetleri ya da bireysel yetenekleri köreltici bir durum.

Genç Öncüler: Sizin az önce söylediğiniz şey çok önemliydi. Televizyon, reklamlarıyla, dizileriyle, dizilerdeki karakterleriyle insanlara yüklediği şeylerle masum değil. Çünkü televizyon tek başına televizyon değil. Bir paradigma dediniz.

Ahmet Mercan: Evet değil. Yani giyim dünyasıyla bir ilişkisi var, modayla ilişkisi var, yemek kültürüyle ilişkisi var. Dizilerde, insanlar sadece repliklere bakmıyorlar. O ortamda kullanılan mobilyanın kalitesinden tutun da, kullanılan araç gerecin biçimine kadar, her şeye dikkat ediyorlar. Artık evcilik oynayan çocukların oyunları da televizyondaki repliklerden oluşuyor. Gençlerin talepleri o dekorun içerisiyle sınırlı. Evler televizyondaki dizi evlerinin dekoruyla dekorlanmaya başladı.

Genç Öncüler: Televizyonla tüketim arasında direkt bir ilişki söz konusu. İçinde bulunduğumuz çağ, tüketim çağı olarak adlandırmak gerekiyor belki de. Televizyon bu konuda çok ciddi bir destek sağlıyor. Bunu biraz açabilir miyiz?

Ahmet Mercan: Moda dediğimiz şeyin arkasını irdelediğimiz zaman, biçimlerin ve renklerin değişmesiyle birlikte, bu değişime uyan insanların önemli olacağını addedildiğini görürüz. Bir Müslüman için, mevsimlik modayı takip etmek aynı zamanda o tüketim çemberinin içerisine, israf çemberinin içerisine girme durumudur. Biz elbisemizi veya herhangi bir şeyimizi alırken kendi fiziksel yapımıza göre, zevkimize göre alırız ve onun kalitesini de bizim imkânlarımız belirler. Ayrıca onu biz uzun süre giyeriz. O bizimle birlikte bir nimettir aynı zamanda. Eşyadan ziyade biz her şeye bir nimet olarak bakmak durumundayız. Ama moda dediğimiz şey evimizde ve elimizde ihtiyaç olmadığı halde sırf renkler değiştiği için gardırobunuzdaki bütün her şeyin geçersiz olması anlamına geliyor. Bugün enteresan bir şekilde gözlemleniyor; mütedeyyin insanların üzerlerinde bile modanın büyük esintilerini, büyük etkilerini görüyorsunuz.

Genç Öncüler: Dediğiniz gibi dinimiz bütün yaşama müdahale ettiği gibi, bir müslümanın kıyafetinde de belirleyici bir konumda aslında.

Ahmet Mercan: Evet. Bunu yaparken tabi sanatı çok kullanıyor televizyon. İnsan bedenini kullanıyor. İnsanı ucuzlatarak, malzeme yaparak diğer insanlara dönüştürüyor. Böyle bir tarafı da var. Bugün televizyon dünya ticari sektörünün işlerliğini ve temposunu ayarlayan bir regülatör konumunda. Belli dönemlerde sadece modayı anlatan kanallar olduğu gibi, her mevsimin belli tarihlerinde moda gösterimleri yapan kanallar ve bu modayı bekleyen insanlar var. Bu modayı oluşturan merkezler var. Bu, sadece giyim üzerine odaklı bir şey değil. Fast food kültürü denilen şeyin de, sandalyesinden peçetesine kadar dizayn edilmiş bir şekilde, bir kültürü taşıması ve bir kültürü dayatması söz konusu. Burada tabi sizin yerel öğelerinize de karşı çıkmayıp, onları da çok sembolik olarak, bir köşe mesabesinde çeşni gibi, tablo gibi duvara asmanızdan rahatsız olmuyorlar. Hatta onu çok överek sizi memnun ediyorlar. Şark köşesi denen şey böyle icat edilmiştir. Yani evi şark usulü döşemiyorsunuz da, bir köşeye şark köşesi diyorsunuz. Hayatımıza böylece müdahil olan, bir iletişim aracının çok ötesinde, bütün değerleri geçersiz kılan ve yerine de tamamen değişimi koyan, anlık bir değişimle sizi kendine bağlayan, bir televizyondan ziyade bir cazibe merkezinden bahsediyoruz medya derken.

Genç Öncüler: Şöyle diyebilir miyiz? Hayatımızın çok büyük bir bölümünü kendi değerleriyle kapsayan, ancak gelenekselliğe de sembolik anlamda yer bırakan, ama bütün gücü kendi elinde bulduran bir güç.

Ahmet Mercan: Evet. Sizi rahatlatıcı şeyleri de yapıyor arasıra. Perşembe geceleri dini programlar yayınlıyor, size ilahî dinletiyor ve siz mest oluyorsunuz bu durum karşısında. Hâlbuki kitap sizin evinizde, yani bununla direkt iletişim kurma imkânınız söz konusu. Sohbet imkânı da elinizde. Misafirlikler mesela televizyonun etki molasıyla birlikte eskisi kadar geçerli değil. Hatta hiç geçerli değil.

Genç Öncüler: Az önce çok önemli bir ifade geçti. Sıkıştırılmış çocukluktan bahsettiniz. Bunun bir sebebi de şu olabilir mi? Bir çocuk televizyonun başına oturduğu zaman kendi yaşına hitap etmeyen, yetişkin insanların ilgi alanına giren, belki onların bile ilgi alanına girmemesi gereken yayınları seyredebiliyor, bunlardan haberdar olabiliyor. Bir kumanda mesafesinde, her türlü yayınlara kolaylıkla erişebiliyor. Yani çocuk kendi çocukluğunu yaşamak yerine, haberdar olmaması gereken şeylerle karşı karşıya geliyor, kendisinin bir yetişkin olduğunu zannediyor, öyle davranıyor.

Ahmet Mercan: Doğru söylüyorsunuz. Uzmanların söylediğine göre 10 yaşına kadar çocuk eğitiminde sevgi ve merhamet öne çıkmalı ve olumsuz kavramlardan çok fazla bahsedilmemeli. Şimdi siz televizyona baktığınız zaman sadece şiddeti oradaki silahlarla, çatışmalarla görmüyorsunuz. Reyting alabilmek için, aileler arasındaki kavgalarda kullanılan repliklerin hepsinde bir şiddet söz konusu. Düşünebiliyor musunuz bütün dizilerde ve artık bütün çocukların dilinde, bir kızma tepkisi var: 'of be'. Şu an köyündekinden kentine kadar bütün çocukların kızma şekli aynı. Eskiden herkesin kendine ait bir kızma biçimi vardı, tepki biçimi vardı. Bunun gibi Türkçe de sıkışıyor bir yerde. Şimdi enteresan bir çelişki daha var. Çocuk küçükken, televizyonun ona dil olarak bir katkısı söz konusu. Fakat çocuk 12 yaşına geldikten sonra televizyon onun dilini sınırlamaya başlıyor. Alternatif bir iki kelime bilmiyorlar. Bir konuda tek bir şey biliyorlar.

Genç Öncüler: Her şeye hâkim olmuş bu süreç karşısında tamamen umutsuz bir teslimiyet mi olmalı peki? Tablo bu kadar vahim, televizyon bu kadar etkiliyken, televizyonla nasıl yaşanabilir? Kaldırıp atmak çözüm mü mesela?

Ahmet Mercan: Kaldırıp atmanın çözüm olmadığını çok çabuk söyleyebiliriz. Televizyona duyulan büyük açlıkla, televizyon tiryakiliği arasında bir fark yok. Yani televizyonu kaldırıp atmışsın ama televizyonu büyük bir merakla, büyük bir iştahla bekliyorsan veya merak ediyorsan bu tiryaki olarak onu seyretmekten daha tehlikeli bir pozisyon. Bu yüzden televizyonu kontrol altına alabilmemiz lazım. Bu da birden ve aniden olabilecek bir şey değil. Bu bir program dâhilinde ve herkes tarafından

doğal hayata dönüş diyebileceğimiz bir iklim oluşturularak olabilir. Ben ve bazı arkadaşlarım, bu tür denemeler yapabiliyoruz. Mesela gündüzün hiç televizyon açılmıyor. Saat sekizde televizyonu açıyoruz. Seçtiğimiz programı izliyoruz ve ondan sonra kapatıyoruz. Haftada iki gün de hiç açmıyoruz. Bunu üç güne veya dört güne çıkardığınız zaman çok önemli bir yere gelmişsiniz demektir. Haftada üç gün veya dört gün hiç televizyonu açmıyorsunuz, diğer günler seçerek program izliyorsunuz. Bu önemli bir yerdir. Ama bunu sadece çocuktan tek başına beklemeniz mümkün değil. Çocukla birlikte bütün aile bunu yaşaması lazım. Çünkü televizyonun cazibesinin karşısına yekvücut koyabileceğiniz bir cazibe yok. Ancak onun cazibesini parçalayarak parçalı birkaç cazibeden oluşan bir yapı koymanız lazım karşısına. Yapacağınız aktivitede çocukla bütünleşmeniz ve ona zevk vermeniz lazım. Büyüklerin, çocuklara tavsiye ederek veya onlara yasaklayarak, televizyon tiryakiliğini engellemeleri mümkün değil. Televizyonun önemini azaltmak sürecine girmek, birden bire de yüklemeye yapmamak gerekir.

Genç Öncüler: Bir de belki şunu sormalı. Televizyon çocuklar için olduğu kadar büyükler için de bir tehlike. Türkiye'de ve İslam toplumunda artık evliliğin ve aile kurumunun kutsallığı ciddi anlamda yıpranıyor. Arap aydınlar da, Türk dizilerinin Arap ülkelerinde yayına girmesi sonucunda, bu ülkelerdeki aile içi ilişkilerde ciddi zedelenmelere yol açtığı endişesini belirtmişlerdi. Çocukların televizyondan uzak tutulması veya televizyona

karşı bilinçlendirilmesi için önce ailelerin ve büyüklerin televizyona karşı bir duyarlılık hissetmeleri gerekiyor. Bunu biraz açıklayabilir miyiz?

Ahmet Mercan: Doğru söylüyorsunuz. Burada şöyle bir durum var: Televizyondaki bütün dizileri toplayıp, mutaassıp olanlar dâhil, bizim halkımızı ne kadar temsil ediyor diye baktığımız zaman, dizilerimizdeki hayatla, ülkemizde yaşanan normal hayat arasında büyük bir uçurum olduğunu görüyoruz. Ayakkabıyla girilip çıkılan kaç ev var Türkiye’de? Akşam yemeklerinde içki içen kaç aile var Türkiye’de? Bütün bunlar tabii bilinçli bir dönüşümün, televizyonun arkasındaki küresel kültürün ve o kültüre ulaşma arzusunun dayatanların bize sunmak istediği dünyanın figürleri. Bu açıdan evlenme yaşının bu kadar yükselmesi ve boşanma olaylarının bu kadar kolaylaşması konusunda da televizyonun büyük bir katkısı söz konusu. Kadınların beklentileri de erkeklerin beklentileri de dediğiniz gibi televizyon dizilerine dayalı olmaya başladı. Oradaki ilişkileri arar oldular. Sabır eksensiz, bereket eksensiz, sohbet eksensiz kültürün dışında farklı bir kültürle kendi kalıplarını doldurmaya başladılar. Yani kabuk, kendi kabuğumuz ama içeriği değişik. Biz şekilci kaldık; yani şekil olarak kendimizi kendi kültürümüze ait hissetmeye çalışırken, içindeki muhtevayı tamamen küresel sistemin kültürüne kattık. Bugün aile İslam toplumlarını koruyan bir kale hükmünde. Ama bir son kale durumunda. Aile çözülmeye başladığında onu koruyacak, onu kurtaracak teminat altına alacak hiç bir şey yok. Batıda ailenin çöküşüne çözüm bulunamıyor hala. Batıda çocukların %30’unun nesebi henüz belli değil. Bu çok büyük tehlike. Bu tür çocukların anne ve baba figüründen, anne ve babanın oluşturmuş olduğu dengeli yetişmeden nasibini alamadıklarını düşündüğünüz zaman, o çocukların toplumda nasıl bir tehlike olarak ortaya çıkacakları, topluma maliyetlerinin ne olacağı da ayrı bir konu olarak ortaya çıkar. Mesela bu ilişkilerin bize de son dönemlerde çok fazla etki ettiğini görüyoruz. Boşanma oranlarının yükselmesi bunun bir ifadesi. Müslüman bir kadının, kocasının kendine şiir yazmadığını bahane ederek boşandığını biliyorum ben. Artık bu durumun hangi seviyeye geldiğini göstermesi açısından bu ilginç bir örnek ve bunun gibi pek çok örnek de herkes verebilir.

Genç Öncüler: Şu önemli görüşü de atlamamak gerekiyor: Televizyon her açıdan büyük bir tehdit unsuru olarak görülebilir. Ama toplum böyle olmasını istediği için, durum bu hale geldi. Uzun sürelerden beri devam eden dedikodu programları, toplum sevdiği için var oluyor. Toplum bunlara itibar etmese, belki bunlar devam etmeyecekler.

Ahmet Mercan: Reyting alamazlar. Reyting alamadıkları için de devam etmezler. Yani düşünelim ki o gün dedikoduyu üç kadın yapıyordu mahallede, şimdi 70 milyonla birlikte dedikodu yapılıyor. Birinin derdine çözüm bulunacak hesabıyla, birinin derdi üzerinden keyif veya reyting alınıyor. Toplum anlık yaşar ve de cazip olanın uzun süre sonra çıkacak negatif sonuçlarını hesap ettirmek zordur halka. Bunun karşısında okuyan yazarlar, İslam medeniyetinin, varlığını koruması ve sürdürmesi konusunda, televizyonu çok zararlı görmüyorlar. Asıl sorun burada bence. Mesela bir yazar şöyle diyordu: “Eskiden, televizyonlu odadan televizyonsuz odaya geçmek hicrettir diyordum. Şimdi bizim kanallarımız var, kanaldan kanala geçmek hicrettir diyorum”. Burada çok büyük bir kolaylık ve kafa karışıklığı var, yani yanılgı var. Bütün bunlar dikkate alınarak insan ilişkilerinin çok fazla zayıfladığını ve insansız bir dünyaya doğru gittiğimizi görüyoruz. İnsanın insandan koptuğunu, insanın makine ile iletişim kurduğunu söylersek her şeyin bir kurguya dönüşmeye başladığını ifade etmiş oluruz.

Genç Öncüler: Açılımları itibarıyla belki insanlar hakikaten robotlarla iletişime geçmeyecekler ama robot olacaklar.

Ahmet Mercan: Ümitsiz değiliz. Teori üretmekten ziyade pratiklerden yola çıkmak çok daha faydalı olacaktır. Yapılanın inandırıcılığı ve verimi çok daha etkili olmaktadır. Sonuçta insanın fitratını koruması ve doğal bir insan olması, öfkesiyle, sevgisiyle sahici bir insan olabilmesi bugünkü dünyada zor, ama gerekli olan bir şey.

Genç Öncüler: Bu verimli söyleşi için çok teşekkür ederiz.

Ahmet Mercan: Sağ olun.

Dizi bizde izlenmez

Muhammed Emin Birinci

20. Yüzyılın en büyük buluşları arasında kitle iletişim araçları yer almaktadır. Bunlar içerisinde şüphesiz en önemli yeri de Televizyon oluşturmaktadır. Televizyon, insanlık tarihi adına büyük gelişmelere vesile olmuş ve hala da etkileri açısından insanlık adına tartışılmaz bir noktada yerini korumaktadır. Televizyon evlerde yerini almadan önce ve aldıktan sonra diye aile hayatını ikiye ayırmak belki de pek fazla yanlış olmaz.

Televizyon hayatımıza öyle bir girmiştir ki, adeta evimizin en büyük misafiri hatta en büyük dostumuz olmuştur. Salonların en güzel yerinde herkesin görebileceği şekilde tasarlanmıştır birçok ev. Başköşede hep o vardır ve daima açıktır, hiçbir zaman kapanması istenmez. "Televizyon neden bu kadar hayatımızın içinde", diye hiç sorduk mu acaba kendimize? Galiba hayır... Belki sormak istedik fakat soramadık, başaramadık daha da acı veren şey aslında başarmak istemedik. Televizyonun karşısında gayet rahatız kimse bize bir şey demiyor, kimse bizden bir şey istemiyor. Çünkü televizyon bize her şeyi veriyor. Zaten konuşmamıza gerek kalmıyor, kafamızı yormaya gerek kalmıyor, düşünmeye bile gerek kalmıyor. O her şeyi yapar zaten; konuşur, anlatır, yorum yapar zaten başköşede olan o değil mi onun dedikleri olmayacak da bizimki mi olacak?

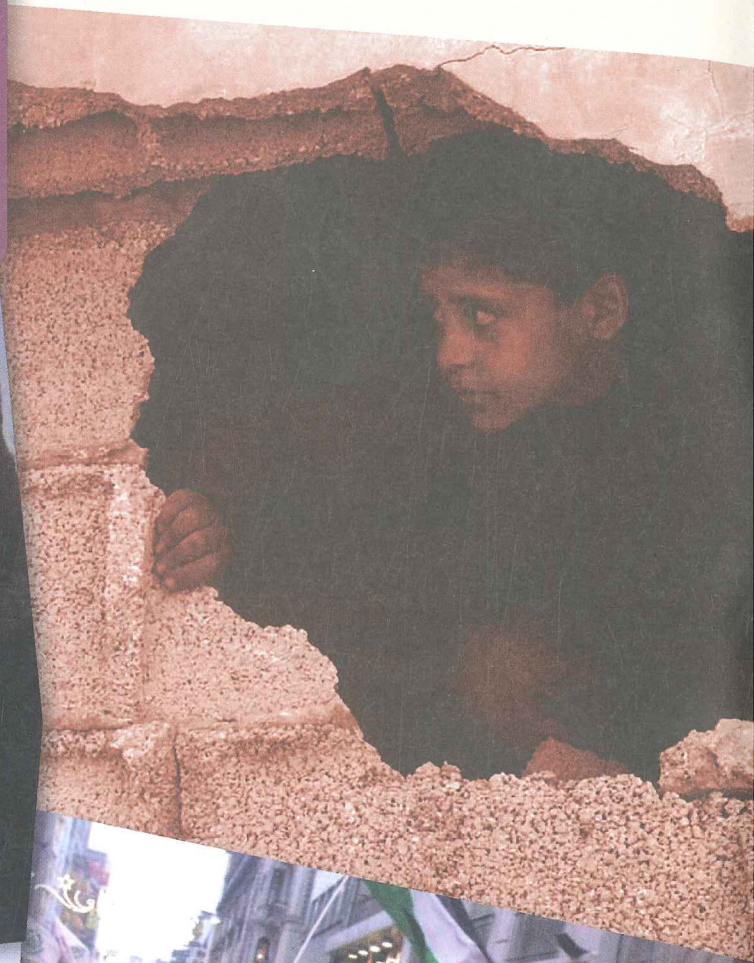
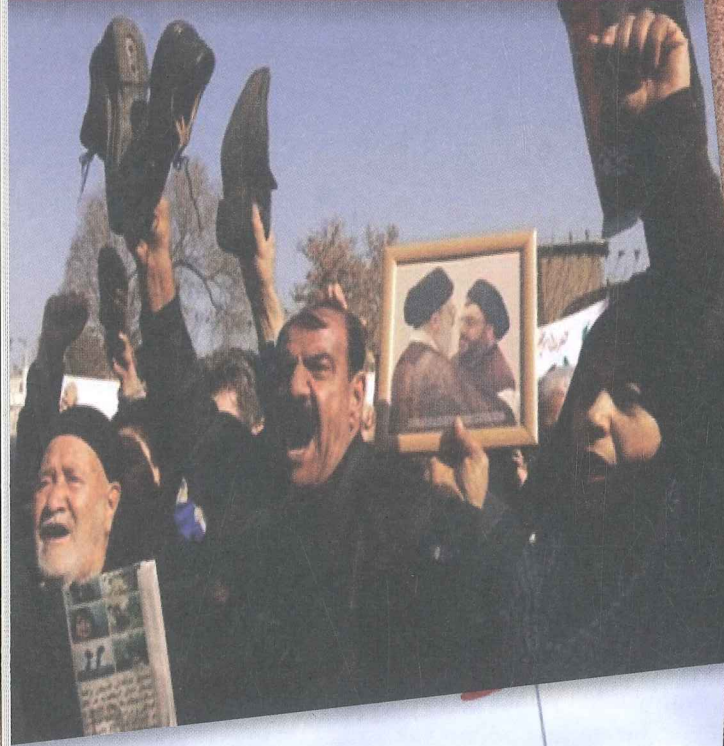
Peki, televizyona bu kadar bağlanmamızdaki etkili program hangisidir? Bana sorarsanız tartışmasız bir şekilde dizilerdir. Onların her hafta nerede olacakları bellidir, tabiri caizse buluşmalarımız aylar öncesinden ayarlanmıştır. Biz bu buluşmalarda olmasak olur

mu, tabi ki hayır! Her hafta en az on dakika önceden herkesin nerede oturacağı ayarlanır, yoksa maazallah kötü tartışmalara sebep olunabilir. Hele izlenecek dizi Kurtlar Vadisi ise biraz dikkatli olmak lazım. Az daha unuttuyorduk bunlar geçen haftanın özeti izlenmeden önce, bir de yeni bölüm yaklaştığı zaman gelsin kollar, cipsler, çekirdekler...

Bir sene içerisinde yüzden fazla dizi ekranlara çıkıyor, fakat bu rakamın belki de yarısı birkaç bölümden sonra ekranları terk ediyor. Peki, yapımcıların bu kadar fazla bu işin üstünde durmalarının sebebi nedir? Tabi ki maddi kazanç. Para kazanmak uğruna ne kadar hayâsızlık varsa, ne kadar rezillik varsa, ne kadar yobazlık varsa hepsi dizilerde, televizyonda. Güya bir polis dizisi izliyoruz ama bir bakmışız kendimizi rakı sofrasının ortasında veya bir barda veya bir yatak odasında buluyoruz. Neden kardeşim neden, hani bu bir polis dizisiydi ne oldu da bir anda bu görüntülerle karşı karşıya kaldım ben. Lise dizilerinde bile artık ahlaksızlığın her çeşidiyle karşılaşıyoruz. Diziler gösterildikleri zaman itibariyle en fazla genç kardeşlerimizi ve annelerimizi hedef alıyor. Küçük kardeşimiz bize bu ahlaksızlıkları görüp sorular sorsa ne cevap verebiliriz?

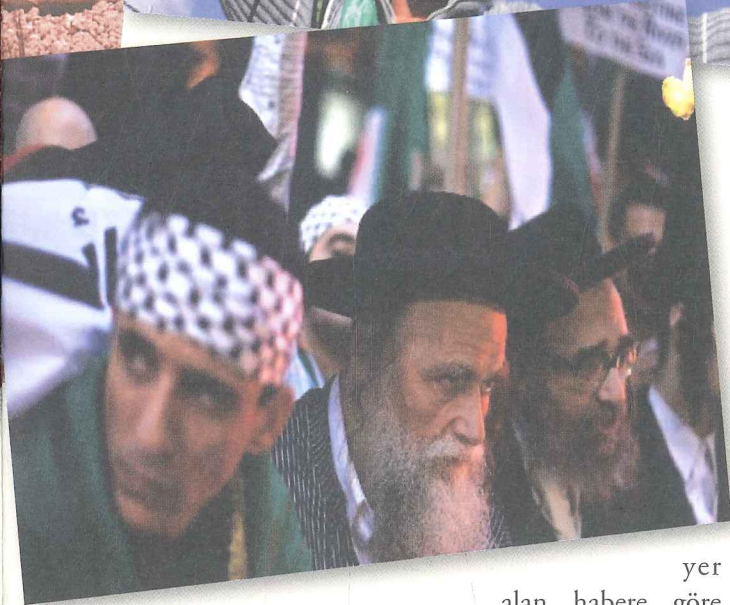
Bize öyle kötü alışkanlıklar empoze etmeye çalışıyorlar ki gerçekten çok dikkatli olmamız lazım. Bu yüzden dizilerden yani televizyondan maksimum şekilde uzak duralım. Eğer bunu başarabilirsek güzel şeyler yapmak için ne kadar çok vaktimiz olduğunu da göreceğiz...

israile lanet

Siyonist, işgalci İsrail Devleti 26 Aralık Cuma günü uzun süredir yapmayı planladığı Gazze'ye Hava Operasyonu'na başladı. İsrail'le Filistinli gruplar arasındaki altı aylık ateşkesin süresi 19 Aralık'ta dolmuştu. Bu tarihten sonra artan gerginlik, 23 Aralık Salı günü üç Hamas üyesinin öldürülmesiyle doruğa çıktı. Hamas, buna misilleme olarak İsrail'e onlarca roket fırlattı. Bir buçuk yıldır Gazze'ye giriş çıkışı kontrol eden, her türlü yardımı

bloke eden, ambargolar uygulayan İsrail, saldırılara bahane olarak dünya kamuoyunu kandırmak için saldırıların müsebbibinin Hamas olduğu yalanını söylüyor. İsrail hava saldırılarında çocuk, yaşla, kadın, hasta ayırmı yapmadan bombalarını yağdırmaya devam ediyor. Hastaneler, camiler, okullar İsrail roketlerinin hedefinde. Saldırılarda 500'e yakın şehit verdik, 1700'e yakın insanımız ise yaralandı. İsrail'in bu insanlık dışı saldırılarına Hamas, El-Kassam füzeleri ile cevap vererek askeri birimleri vuruyor. Paniğe kapılan İsrail'in Sderot şehri sakinleri kenti boşaltmaya başladılar. Haaretz'de

yer alan habere göre Olmert, Hamas'a 48 saatliğine ateşkes önerdi. Hamas ateşkesi reddetti.

İsrail'in Gazze'ye düzenlediği ve çok sayıda sivilin hayatını kaybettiği hava operasyonu, Türkiye'de birçok ilde protesto edildi. 27 Aralık Cumartesi günü Beyoğlu İstiklal Caddesi üzerinde toplanan on binlerce kişi tarafından protesto edildi. Polisin yoğun güvenlik önlemi aldığı eylemde grup, tekbir getirerek ve slogan atarak olaysız şekilde dağıldı.

Onbinlerce kişi 28 Aralık Pazar günü, Beyazıt Meydanı'nda toplanarak İsrail'in Gazze'deki katliamını protesto etti. İsrail'in Gazze'deki katliamını telen etmek için Beyazıt Meydanı'nda toplanan onbin-

lerce insan tarihi bir güne şahitlik etti. Uzun süredir ilk kez böyle bir kalabalığın toplandığı meydana şehitler için gıyabi cenaze namazı kılındı. Cami önünde toplanan kadınlı çocuklu kalabalık, İsrail aleyhinde sloganlar attı. Göstericiler "İstanbul'dan Gazze'ye direnişe bin selam" sloganları eşliğinde İsrail'i protesto etti. İsrail saldırılarına bütün dünyada tepkiler artarak devam ediyor. İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısına tepkiler, ABD ve İngiltere'ye kadar sıçradı.

ABD, İngiltere, Almanya, Güney Kore, Endonezya ve Ortadoğu'da protesto gösterileri düzenlendi.

Gösterilerde hükümetler İsrail'e yeterince tepki göstermemekle suçlanırken, bu ülkeye boykot ve yaptırım uygulanması çağrısında bulunuldu.

ABD

Amerika'da New York ve başkent Washington'da düzenlenen gösterilerde, İsrail saldırılarında ölen çocukların fotoğrafları taşındı. Washington'da Barack Obama'nın bürosunun önünde toplanan bir grup gösterici de "Gazze için ümit ışığı doğacak" yazılı pankartlar taşıdı. New York'un meşhur 5. caddesinde dün toplanan kalabalık, Filistin bayraklarıyla birlikte İsraili protesto eden pankartlar taşıdı. 5. caddeden slogan atarak İsrail'in Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği'nin bulunduğu 2. caddeye kadar yürüyen gruba yol boyunca birçok New Yorklu alkışla destek verdi.

İngiltere

İngiltere'nin başkenti Londra'da İsrail'i soykırım yapmakla suçlayan göstericiler, polisle çatıştı. Almanya, Endonezya, Güney Kore ve Yunanistan'da da yüzlerce gösterici İsrail'in saldırılarını kınadı.

Ortadoğu

Ortadoğu'da ise hükümetler İsrail'i kınamakla yetinirken, halkın tepkisi artıyor. Yemen'de Mısır'ın Refah Sınır Kapısı'nı açmamasını protesto eden yüzlerce kişi, Aden'de Mısır Konsoloslugu'na saldırdı.

Konsolosluga giren göstericiler bilgisayarları pencereden attı, çatıdaki Mısır bayrağı ateşe verildi. Göstericiler, Mısır'ı, İsrail saldırısı için yeşil ışık yakmakla suçladı.

Üniversite Öğrencisinin İkinci Fakültesi: Öğrenci Evi...

Abdülvahid Sipahioğlu

İlk zamanlar her sabah zalim alarm sesinin haber verdiği şefkatsizliklere uyanırsınız. Eğer akşamdan üşenmişseniz ne gömleğiniz ne pantolonunuz hazırdır. Mide senfoni orkestrasının icra ettiği açlık konserinin namerlerini işittiğinizde üstünüze binen yükün daha da ağırlaştığını hissedersiniz. Hızlı bir şekilde ütü yapmak ve kendinize yiyecek bir şeyler hazırlamak zorundasınızdır. Saate bakmak içinizden gelmez çünkü bilirsiniz ki çok az bir sürede günün koşuşturmacasına hazır olmak zorundasınızdır. Keşke sabah namazından sonra yatmasaydım, keşke akşamdan elbisemi hazırlasaydım, keşke..... ve keşkeler keşkeleri kovalarken saatin tercih dakikasını işaret ettiğini görürsünüz. Bir tarafta henüz soğumamış yatak, uyku ve kalktığınızda bolca vakit bulabileceğiniz kahvaltı; diğer tarafta o an hazırlanabildiğiniz kadarıyla süratle evden çıkıp aç bir vaziyette okula gitmek. Her iki tarafın artıları ve eksilerini tespit için beyniniz yoğun bir mesai harcarken aklınız, kalbiniz, nefsiniz üç boyutlu bir savaşa girmiş cephe üstüne cephe açıyor ve o bir dakika nihayete erdiğinde tercihiniz yapıyorsunuz. Eğer sınavınız varsa çoğunlukla çıkmayı tercih edersiniz. Bu çok zor bir seçim değildir ama eğer sıradan bir ders günü söz konusu ise aklın nefse mağlup oluşu ile kalmayı tercih ettiğinizde kalbinizin vicdanınızla bir olup terennüm ettiği sızıyla geçer gününüz. Ne sıcak çay, ne dolu mide, ne de uyku bir türlü susturamaz bu sızıyı.

Acemilik döneminin sonlarına doğru sabahları yaşanan bu kargaşa kontrol altına alınmış olur. Ama bu kontrolü erken kalkıp hem kahvaltı yapıp hem de elbisenizi güzelce hazırlayıp giydiğiniz bir durum olarak düşünmeyin. Tercih dakikası dediğimiz o anı hala yaşarsınız ama bir farkla; kalmayı tercih ettiğinizde keyfinizi bozacak faktörler devre dışı kalmış, gitmeyi tercih ettiğinizde sizi bekleyen sıkıntılar için birer çözüm yolu bulmuş olursunuz. Acemiliğin bu son demlerinde yeni bir tehlike baş gösterir; siz artık ya disiplinli bir öğrenci ya da sınavlara dahi geç kalan kötü bir öğrenci olacaksınız ki kötü öğrenci derken; vapurda, tramvayda, metroda, otobüste ders çalışma zanaatının ustası; evdeki kısıtlı eğlence imkânlarının(muhabbet, güreş, satranç, vs.) geç saatlere kadar müşterisi, okulda üst üste iki derse girme "rekoru" kıran bir öğrenci tipinden bahsediyoruz. Bu durum ve bunun benzeri pek çok olası sıkıntının beşiği öğrenci evinde yaşanan temizlik, yemek gibi katmerli sıkıntıları misafirler, ev arkadaşlarıyla geçim gibi çoğu zaman kronikleşen

meseleleri de anlatmaya kalkışsak her halde yazımız müstakil bir dergi olur.(tabi bunu en iyi bu meselelerle yüzleşenler anlayabilir)

Tüm bunları aklımızın bir köşesinde tutarak öğrenci evlerinin birey hayatına olan fevkalade katkısını incelemeliyiz ki bu yazıdan esas muradımız da budur. Diyebiliriz ki, öğrenci evinde kalmış bir kimsenin hayatı ikiye bölünmüştür: Ö.E.Ö, Ö.E.S. Yani bir milattan bahsediyoruz. Birey bu dönemde nasıl bir düzen tutturursa hayatının kalan döneminde bu düzenin türevleriyle yaşar. Alışkanlıklar, insani ilişkiler vs. pek çok düzen unsurları bireyin hayatında bu dönemin tesiriyle şekillenir. Hâl böyleyken yukarıda bir bölümünü tasvir ettiğimiz öğrenci evi hayatının bu etkisi üzerinde dikkatle düşünülmelidir. Bilhassa çocuklarının kendi hayatlarına hazırlanması için gayret sarf eden anne-babalar onları üniversiteye yollarken bu dönemin özelliklerini nazar-ı dikkate alarak tercihlerini yapmalıydılar. Evladı için yapması gerekenlerin sadece onun rahatını temin edecek işler olduğu zannına kapılan ebeveynler bilhassa üniversite döneminde alabildiğine imkanlarını zorlamakta ve evladının evindeki rahatını bulmasını biricik meselesi olarak tayin etmektedir. Üniversite mezunu olmanın değersizleştiği bir dönemde bu değersizleşmenin önemli bir sebebi olarak bu hali görmemiz mümkündür. Dolayısıyla bugün dünyanın ilk beş yüz üniversitesinden sadece birinin bizim ülkemizde oluşundan tutun da bugün üniversite mezunu bir bireyin kendi hayatına yön vermekteki acziyetine kadar üniversiteye dair bütün sorunların çözümünde bu dönemi birey için bir kazanım haline getirecek olan "öğrenci evi"nin dikkate alınması gerekmektedir. Kendi idaresi altındaki bir alanı, asgari yaşanılacak bir ortam olarak muhafaza edebilmeyi öğrenebilmiş birey; elbette hayatının sonraki dönemlerinde başarılı olmak için gerekli bir eğitimi almış olacaktır. Hayatında sahip olduğu rahmetler için hissedilir bir zahmet çekmiş olmak, birey dediğimiz varlığın kıymet nedir anlaması için önemlidir. Rahatlığı, iyiliği, hoşluğu zahmet-sizce elde ederek yetiş(ememiş)müş bireyden dinin, ilmin, annenin, babanın, kardeşin, arkadaşın ve hatta paranın kıymetini anlamasını bekleyemezsiniz. İşte böylece kıymet bilir dolayısıyla da asgari iyidir dediğiniz üniversiteliler görmek istiyorsanız, onların aldıkları ilme toplumu emanet etmek istiyorsanız almanız gereken tedbirler içinde öğrenci evlerini unutmayın.

Okullardan Haberler

Yeni Rektör Farklı Olsun

İstanbul Üniversitesi rektör seçimleri nihayet sonuçlandı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, yasakçı rektör zihniyetinin kalesi konumunda olan İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'ne Prof. Dr. Yunus Söylet'i atadı. Ergenekon operasyonu bağlamında gözüaltına alınan meşhur yasakçı Kemal Alemdaroğlu'nun yerine geçen Mesut Parlak, selefinden pek de farklı icraatlar ortaya koymadı. Üniversitedeki özgürlük ortamı, Parlak döneminde daha da kısıtlandı. Geçtiğimiz haftalarda yapılan rektörlük seçimlerinde adaylardan Prof. Dr. Ali Akyüz 482 oyla birinci sırada yer alması, rektör seçilen Prof. Dr. Yunus Söylet ise 365 oyla ikinci olmuştu. Cumhurbaşkanı Gül tarafından atanan Prof. Dr. Söylet, "Sıcak Yuva" vakfının kurucusu olup halen de başkanlığını yürütmektedir. Prof. Dr. Söylet'e yeni görevinde başarılar diliyor, tüm öğrenciler için hayırlara vesile olmasını temenni ediyoruz.

Üniversitelilerden Direnişin Simgesine Bir Selam

Muntazar El Zeydi'nin ABD Başkanı Bush'a ayakkabılarını fırlatması tüm Ortadoğu halklarında büyük bir etki yarattı. Muntazar El Zeydi'nin serbest bırakılması için pek çok ülkede gösteriler yapılıyor. Bu ola-

yın en büyük etkilerinden biri de kısmen Müslüman halkların üzerindeki ölü toprağını silkelemiş olması. Türkiye'deki üniversite öğrencileri de bu olaya sessiz kalmadı. İstanbul Üniversitesi'nde Bush ve Mesut Parlak'ın resimleri yan yana konarak öğrenciler tarafından atılan pabuçların hedefi olurken, benzeri bir uygulama Boğaziçi'nden geldi. Boğaziçi Üniversitesi'ni öğrencileri ise yaptıkları Bush maketine ayakkabıları attıktan sonra yapılan basın açıklaması ile maketi yakdılar.

Gazze Karanlıkta, Boğaziçi Ayakta

1 Aralık Pazartesi sabahı Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri olarak kolektif bir şekilde kuzey kampüsün orta ye-

rine Filistin'deki yüzlerce kilometrelik 'utanç duvarı' nı temsilen bir duvar inşa ettik. Organizasyon bir şekilde nerede ve kime karşı yapılırsa yapılsın zulümlere baş eğmeyen çok farklı dünya görüşlerinden arkadaşların takım çalışması ile gerçekleştirildi. Duvarın en önemli fonksiyonu ise işgalin korkunçluğunu tam da kampüsün içinde hissettirmiş olmasıydı. Bunun en somut kanıtı okulun sosyoloji hocalarından Nühket Sirman'ın duvarın yanındaki 'checkpoint' noktasından geçiş yapımıza geldiğinde, tüyelerinin diken diken olduğunu, 2002'de İsrail'de bir proje için çalışırken yine böyle bir noktada önlerinde seyreden aracı tarayıp içindeki tüm aileyi katleden İsrail askerlerini ve o zaman yaşadığı paniği tekrar hatırladığını anlattı bizlere. Buna ilaveten duvarın kampüsteki öğrenciler için sembolik bir işlevden gündelik bir pratiğe ve hatta giderek kanıksanan bir gerçeğe dönüşmesi çok önemli bir gözlem. Sonrasında Çarşamba akşam saatlerinde utanç duvarının önünde toplanıp burada "Gazze Karanlıkta Boğaziçi Ayakta", "Gazze Halkı Aç, İşgal Altında, Yaşasın Küresel İntifada" sloganları atarak Levent'teki İsrail konsoloslughunun önüne 400 kişilik bir grupla meşaleli yürüyüş yaptık. Konsoloslughun önünde okunan bildiride, "İnsanlığın damarları Gazze'de kesiliyor. Dünya kamuoyu çokuluslu şirketlerin krizinin derdine düşmüşken, Filistin halkının çılgığı en fazla Gazze'yi çevreleyen duvarlarda yankılanıyor. Ama biz buradayız! O çılgığı işitiyor ve sessiz kalmıyoruz. Tıpkı daha önce, bu topraklarda kimliklerinden ve inançlarından ötürü zulmedilen Ermenilere, Alevilere, Kürtlere, Müslümanlara sessiz kalmadığımız gibi; çalan savaş tamtamlarına karşı "kardeşlik istiyoruz" diye haykırdığımız gibi, Filistin halkına uygulanan zulme de sessiz kalmıyoruz. Gazze'deki Filistin için ayağa kalkarken Türkiye'nin ve Dünya'nın diğer Gazzelerinin de görmezden gelinemeyeceğini düşünüyoruz. Onların gördüğü zulmü, bu kampüsün ortasına inşa ettiğimiz apartheid duvarıyla cümle âleme ilan ediyoruz. Derdimiz sadece Filistinlilerin acısına ortak olmak değil; onların kimlikleri ve inançları uğruna verdikleri haklı mücadeleyi, intifadayı da sahiplenmek, ona omuz vermek" ifadelerine yer verildi. Yapılan basın açıklamasının ardından Grup Yürüyüş, "El İntifada" marşını söyleyerek kitleye destek verdi. Grup, okunan marşların ardından olaysız bir şekilde dağıldı.

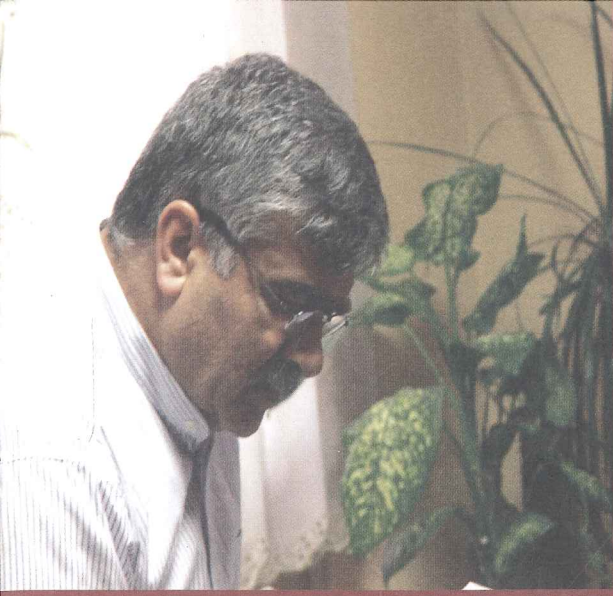

Bilgi Üniversitesine mensup dini hassasiyetlere sahip öğrenciler rektörlükten okul içerisinde namaz kılabilirler bir mekân talebinde bulundular. Fakat bu talep 4 yıldır yerine getirilmiyor. Öğrencilerin meşit isteklerinin haklı sebepleri mevcut; bu sebeplerin en önemlisi okulun bulunduğu muhit itibariyle güvenli bir yer olmaması. Geçen sene namaz kılmak için camiye giden bir bayan öğrenciye tinercilerin saldırmıştı. Bu gibi üzücü durumların gerçekleşmemesi için okul yönetiminden, öğrencilerin bu isteklerini yerine getirmesini talep ediyoruz.

Atina'dan Yükselen Ses: "Bizim olanı almaya geldik"

6 Aralık günü, Atina'nın göbeğinde, 15 yaşındaki Alexis Grigoropoulos'un polis kurşunuyla ölmesi üzerine başlayan olaylar dur durak bilmeden devam ediyor. Yapılan birçok sokak gösterisinin yanında fabrikalar, okullar ve televizyon kanalları işgal ediliyor. Halk tarafından yoğun bir desteğin olduğu hareketi üniversiteli gençler yürütüyor. Basında bu konu hakkında yığınla bilgi olmasına rağmen, ya bu bilgiler birbirini tutmuyor ya da işin magazinsel boyutuna odaklanılıyor. Bu yüzden net bir tablo yok önümüzde ne yazık ki...

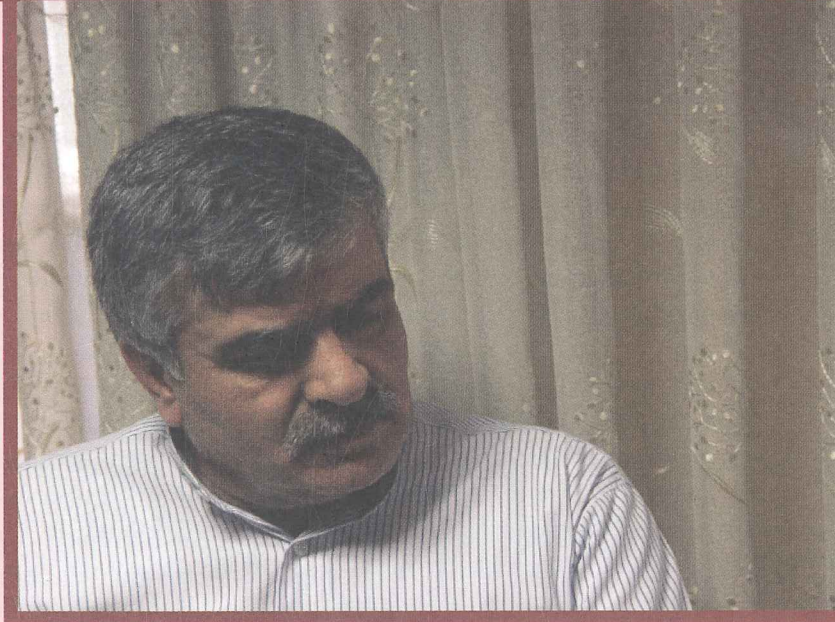
söyleşi-yorum

bizden sizden

Cevat Özkaya ile Yakın Tarih Üzerine

Genç Öncüler: Tarih mefhumunu nasıl tanımlamalıyız? Bir bilim olarak mı, yoksa başka parametrelerle mi değerlendirmeliyiz?

Cevat Özkaya: Tarih bir bilim midir diye düşünecek olursak, eğer bilim, iki kere ikinin dört etmesi gibi kesin sonuçlardan oluşuyorsa, tarih bu anlamda bir bilim değildir. Tarihte ve sosyal bilimlerin hemen hemen hepsinde bu tarz kesinlikler yoktur. Ancak ne vardır, mesela İstanbul'un 1453 yılında fethedildiği kesindir tarih bilimi açısından. 1789'da Fransız İhtilâli olmuştur, 1923'te Cumhuriyet ilan edilmiştir. Bunlarda herkes mutabıktır. Birinin çıkıp da bunun böyle olmadığını söylemesi için

elinde kesin delilleri olmak zorundadır. Ama Fransız İhtilâli nedir, niye yapılmıştır, sebepleri sonuçları nelerdir gibi bir takım soruları sormaya başladığımızda tarihçiler de, işi yorumlayanlar da birbirlerinden ayrılırlar. Mesela Abdülhamit, birileri tarafından "Kızıl Sultan" olarak tanımlanırken birileri de aynı padişahın "Ulu Hakan" olarak bahseder. Çünkü baktıkları yer farklıdır, birinin baktığı yerden ulu görünüyor, birinin baktığı yerden ise kızıl görünüyor. Ermeniler "Kızıl Sultan" lakabını takmışlar, Türkiye içinde de, istibdat denen, baskı denen şeye karşı direndikleri varsayılan, batıların bir nevi buradaki işbirlikçisi pozisyonunda olan insanlar, kendi amaçlarını gerçekleştirme yolunda Abdülhamit'i engel olarak gördükleri için Ermenilerin kullandıkları sıfatı tercih etmişler ve "Kızıl Sultan" demiştir. Biz buradan buraya gitmek istiyoruz ama önümüzdeki engel Abdülhamit'tir. Öbürü de, bu bizi kendi medeniyetimizden, kendi kültürümüzden koparmaya çalışan insanlara set olduğu, fırsat vermediği için bu adam büyük adamdır, "Ulu Hakan" dır demiştir. Hakikaten insanlar, tarihler ve olaylar böyle mi değerlendirilir? Yoksa "bu adamın çok iyi tarafları da vardır ama eksik yanları da, arızası da diye mi bakmalıdır. Birisi bir gözünü yumup bakıyor, diğeri, öbürünü yumup bakıyor. İki gözüyle bakmak ve görebilmek, doğru düzgün tarihçilerin meziyetidir. Hepiniz bir şekilde okullarda tarih okudunuz, bunlar da bir anlayış tarafından yazılmıştır. Bir şeyi meşru, bir şeyi de yanlış göstermek üzerine yazılmıştır. Mesela ne diyorlar, Yunanistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerde: Tarih kitaplarındaki birbirimiz hakkında söylediğimiz sözleri değiştirelim, Yunanistan ile Türkiye arasında dostluk ilişkileri kuralım, yani birbirleriyle artık habire hırlaşma esası üzerine değil de, ihtiyaçlarımız üzerine ilişkimiz olsun, sorunlara süreç içinde de çözüm geliştiririz deme noktasına gelinmiş ama buradaki rejim sürekli kendini tarif ederken, "öyle büyük savaş yaptık ki Yunanları denize döktük ..."

gibi şeyler söylenmiş, yazılmış. Benzer şekilde de Yunanlılar Türkler hakkında benzer şeyleri söylüyorlar. Şimdi diyorlar ki bu yaptığımız yanlış, artık bunu düzeltelim. Peki, bu ülkede seksen senedir tarih okuyanlar bunları okudular, eğer bunlar gerçekse bu gerçekleri değiştirmeye kimin ne hakkı var? Eğer tarih hakikaten gerçeklerin ardı ardına sıralanması ve onların yorumlanmasından ibaret bir hikâye olsaydı, Yunanistan'la Türkiye, aramızdaki bu ihtilafları giderelim demezlerdi. Bir de seksen senedir bir tarih algısı oluştu; "kurtuluş savaşını yaptık, yedi düvele karşı savaştık, şöyle kahramanlar çıkardık..." güzel de biz bu savaşı daha çok Yunanlılara karşı yaptık. Şimdi de diyoruz ki Yunanlılar aslında o kadar, söylediğimiz gibi kötü de değilmiş canım. Bu sadece Türkler için de geçerli değil. Genel olarak 100-150 yıl içinde ulus devlet olmaya çalışan ve kendi devletlerini yüceltmeye çalışanlar bunun gibi şeyler yaptılar. Ama mesela Amerikalılar bu işe çok da tenezzül etmediler. Çünkü Amerika'nın toplam tarihi zaten 300 sene. Arkaya dönüp izah edecekleri fazla bir şey yok.

Genç Öncüler: Peki tarihi kim hangi kriterlere göre yazar?

Cevat Özkaya: 1492 Amerika'nın keşfi diyorlar. Burada bir parantez açalım. Kızıl derilinin bir tanesi 1980'li yıllarda uçakla Roma'ya gelmiş ve basın toplantısı yapıp Roma'yı keşfettim demiş. Nasıl yani demişler, Roma buradaydı zaten, nasıl keşfettin demişler. Amerika da orada duruyordu da siz keşfettiniz, nasıl oldu, biz de orada yaşıyorduk. Ama siz gelince keşfetmiş oldunuz. Ben de Roma'yı şimdi keşfettim demiş. "Cesur Yürek" filmi izleyenler bilir, başında bir şey yazıyor: "Muhtemelen bu anlattıklarımın tarihçiler rahatsız olacaktır, ama zaten tarih, galiplerin yazdığı hikâyedir."

Yani, şöyle diyelim, Cumhuriyeti kuranların yerine bugünkü Cumhuriyet Halk Partisi'nin devamı mahiyetinde olan İttihat ve Terakki'nin temsilcisi Enver Paşa'nın adamları başarılı olmuş olsalardı tarihi başka türlü yazacaklardı.

Mesela Türkiye'de birçok ihtilaller yapıldı. 1960 yılında 27 Mayıs darbesi, 1962'de 21 Mayıs ve 21 Şubat ihtilalleri yapıldı. 27 Mayıs'ı yapanlar kahraman oldular, 21 Mayıs ve 21 Şubat'a girişenler başaramadığı için hain oldu ve idam edildi. Başarsalardı tarih onların istediği gibi yazılacaktı büyük ihtimalle.

Başardığınız zaman faziletinize bakarlar. Başaran bir insan çirkin olsa bile güzelleşir. Tarih biraz da böyle yazılan bir hikâyedir. O kadar hikâye ise neden okuyoruz diyeceksiniz, "işte bu hikâyelerden ayıklayarak acaba olmuş gerçek şeyleri ortaya çıkarıp bir takım gerçeklere ulaşabilir miyiz?" diye okuyoruz. Mümkün olduğu kadar hikâyelerden arındırmaya çalışıyoruz.

Cemil Meriç derdi ki: "Evladım, dünyanın her yerinde yeni bir rejim, devlet kurulacağı zaman o devletin efsanelere ihtiyacı vardır". Hani derler ya, şeyh uçmaz, müritleri uçurur. Şeyh normal bizim gibi insandır, yer, içer, hasta olur. Ama şeyhi müritten dinlersen, şeyh uçar, insanüstü özellikler gösterir. Bunu anlata anlata bir süre sonra şeyhin kendisi de inanır.

Genç Öncüler: Efsaneler genelde rejim değişikliği geçirmiş ülkelerde daha yoğun görülüyor galiba.

Cevat Özkaya: Efsane dediğimiz şey normal insanların yapamayacağı işi yapan insanların etrafında oluşur. Paraparça olmuş, elinde imkânı, insanı olmayan, içecek suyu, ekmeği bulunmayan bir yerden birileri bugünün büyük devletini kurmuş olmalılar, sıfırdan bir şeyi alıp inşa etmiş olmalı ki, o adam efsanevi olsun. Efsaneler de genelde bizim gibi tabii hayat tarzını değiştiren, kendi medeniyetinden başka medeniyete atlayan ülkelerde çıkar, bir de sömürgecilikten kurtulmuş ülkelerden çıkar. Mesela Libya'da Kaddafi böyle bir efsanedir. Bizde de buna benzer durumlar var. Mesela diyorlar ki: "Cumhuriyet kurulmasaydı nüfus cüzdanımız bile olmayacaktı". Bunu söyleyen insanlar da dâhil, bu işi normalleştirelim çünkü çok abarttık demeye başladılar. Zaten Cumhuriyetin bir sürü kurumu Osmanlı'nın son dönemlerinde vardı. Üniversiteler kurulmuştu, adliyeler, siyasal bilgiler okulu o zaman kurulmuştu. En kallavi bilinen liseler Abdülhamit liseleri diye her ilde o zamanlar kurulmuştu. Demek ki tarihte bir yerden çekip koparmak diye bir hadise yok, bıçak gibi kesip ayıramazsınız. Birbirinin devamı olarak gelişir hadiseler. Bir yerde Büyük Selçuklu İmparatorluğu olursun, o imparatorluk parçalanır Anadolu Selçukluları olursun, Anadolu Selçuklu İmparatorluğu'nun içinden on iki tane beylik çıkar, bunlardan

biri de Osmanlı Beyliği'dir ve Osmanlı Beyliği de gerçek düşman olarak Bizans'ı seçer, zaferler kazanır. Osmanlı İmparatorluğu'nu oluşturur. Osmanlı da tabii ömrünü tamamlar, arkasından Cumhuriyet çıkar. Bu şekilde gelişir olaylar.

Genç Öncüler: Türkiye yakın tarihinde görülen değişimler, Batı medeniyetinin İslam medeniyeti üzerinde baskı kurma çabalarından biri olarak görülebilir mi?

Cevat Özkaya: Dünyada medeniyet havzaları vardır. İslam medeniyeti havzası vardır, farklı inançlara farklı kültürlerle dayanan farklı medeniyet havzaları da vardır. Son dönemde teknolojinin de getirdiği imkânlarla genişleyen Avrupa medeniyeti havzası vardır. İslam medeniyeti havzası ile Avrupa'nunki birbirine benzemez aslında. Ama Türkiye'nin tarihinde bir havzadan öbürüne atlamaya çalışıyoruz. Ama bu elbise değiştirmek gibi bir şey değil. Oldukça sancılı bir süreçtir. Dünyada son dönem hariç 100 yıl içerisinde alfabetini değiştiren bilebildiğim kadarıyla tek ülke Türkiye'dir. Bu değişimler de birkaç türlü yorumlanıyor. Bir grup insan diyor ki: "Başka çaremiz yoktu, gelişmenin ve büyümenin başka türlü yolu yoktu. Avrupalılaşmak lazımdı." Bir grup da başka türlü yorumlayıp diyor ki: "Kendi kimliğinden sıyrılarak bu iş olmaz." Senelerdir Avrupalılaşmak isteyen ve istemeyen, kültürel olarak Müslüman yaşamak isteyen ama bir yandan da gelişmelerden geri kalmak istemeyen bir grup habire çırpınıyor. Türkiye'nin en büyük sıkıntılarının biri budur. Eğer siz bir şeyi hareket ettirmek istiyorsanız ve elinizde iki güç varsa, o iki gücün o nesneyi aynı tarafa itmesi lazım. Eğer biri bir tarafa, diğeri öbür tarafa itiyorsa oradan netice elde edilmez. Bir konsensüs oluşturulursa iş çıkar ortaya, Türkiye'de ise bu yüzden iş çıkmıyor.

Kişisel hayatta da toplumsal hayatta da hiç bir şey uzun süreli gizli kalmaz. Kısa süreli farklı şeyler yazılabilir ama uzun vadede çıkar doğrular ortaya.

Uğur Mumcu öldürüldü. Ne dediler: "Bu adam solcu olduğuna göre olsa olsa sağcılar öldürmüştür" diye düşünüp katiller şekillendirildi zihinlerde. Bir kişiye kırk kere deli dersin deli olurmuş ya, bunlar da o kadar dillendirildi ki, bırakın solcuları buna Müslümanlar bile inandı. Ama sorgulanmadı "acaba bunu gerçekten Müslümanlar mı öldürdü" diye? Öyleyse katili çıkarın ortaya.

Gazeteler, tarih yazanlar için çok önemlidir. Sol bakıştan tarihi yazanlar, dönemin gazetelerini açacak, alacak "Cumhuriyet"i eline, bakacak katilin Müslümanlardan olduğunu yazıyor. Ama asıl tarihi düzgün yazmak istiyorsan, sağ gazetelere de bakacaksın.

Ya da benzer şekilde hatıratlar da tarih yazımında çok önemlidir. Mesela bugünün tarihini on yıl, yirmi yıl sonra yazmak isteyen düzgün bir tarihçi, bir olayı Deniz Baykal'ın kaleminden çıkan hatıratı okuyarak değerlendirecekse, bir de aynı olayı Erdoğan'ın hatıratlarından okumalı. Demek istediğim şu, insanın dünya görüşünden ve hayata ilişkin tasavvurundan bağımsız olmaz bu. Karşılaştırarak, gerekirse üçüncü kişiye de başvurarak ancak doğruya en yakın olanını yakalayabiliriz.

Bu dediklerimden tarih âlimi olmamız gerekiyor diye bir sonuç çıkmamalı, bizim gayretimiz de bu değil ancak bu tür röportaj, konuşma ve seminerlerden edineceğimiz fikirlerle, yaşadığımız olayları anlamlandırabilir miyiz? Medyanın bize gösterdiğinin dışında, arkasında farklı şeylerin olabileceğini düşünüp, bu bağlamda değerlendirebilir miyiz? Mesela Türkiye'nin bir derin devleti olduğunu, yazılı hukukunun dışında hareket eden bazı güçlerin var olduğunu kendimiz görebilir miyiz? Mesela tarihteki bazı olaylardan, darbelerden, muhtıralardan haberi olan insanlar için Ergenekon hiç şaşırtıcı değildir.

O yüzden ben tarihi sevmiyorum, bana sıkıcı geliyor diye bir şey söz konusu olmamalı. Çünkü tarihini bilmeyen bugünü anlamlandıramaz. Bugünü anlamlandıramayan, değerlendiremeyenler ise gelecekte neler olacağına dair fikir sahibi olamazlar.

Genç Öncüler: Verdiğiniz ufuk açıcı bilgilerden dolayı teşekkür ederiz.

Cevat Özkaya: Ben teşekkür ederim.

akşam yağıyor üzerime

Akşam yağıyor üzerime, hissediyorum. İçimdeki bu yavaş yavaş çöken karanlık hissi bundan olsa gerek. Onu sessizce karşıyorum bir köşe başında. İliklerime kadar akşam doluyorum. Bir kenarımda ay halesinin varlığını seziyorum hatta. Hatta yıldızlar parlıyor her bucağımda. Gözümü alıyorlar. 'Ne aydınlık bir gece bu içimdeki' diyorum. Şaşırıyorum muyum? Neden olmasın. Heyecanlanıyorum üstelik. Ellerim telaşlanıyor. Usulca köşe başından sokağa dönüyorum. Akşam yağıyor üzerime.

Bir apartman bahçesindeyim. Ağaçlar var. Renk yok. Her şeyin rengini ben veriyorum. Canlanıveriyorum manzaram. Yaprakları bordoya boyuyorum, meyveleri laciverde. Otların kıvrılığı gözümü alıyor rüzgârın her sağa sola savrulduğunda. Bir çardağın altında bir oturak buluyorum. Çöküyorum. Renkler üzerime geliyor. Mavi, sarı, gri ve ve ve mor. Akşam yağıyor üzerime.

Yanı başımda kimsecikler yok. Yine de yalnız değilim. Hiç olmadım ki! Ne boşluktayım, ne boşluk var içimde. Cıvıldaşan yüreğimden yükseliyor ezgiler. Bir türkü tutturuyorum:

'Güzel seni çok özledim

Üç ay oldu yol gözlerim

Hakikat tır bu sözlerim'

Akşam yağıyor üzerime.

Özlediğim bir parça çocukluğum, bir parça beyaz papatya, bir parça yoldan geçen arabacının çığırktan ama yorgun sesi. Büyük değil isteklerim gibi özlemlerim de. Her şey boyumca, boyuma uygun. Ben de öyle! Belki sırf bu yüzden yüküme ses çikarmadım. O da boyumca olsa gerekti. Akşam yağıyor üzerime.

Merdiveni olmayan bir evim oldu. Bir de merdiveni olan evlerim. Çok eve yerleştim, çok evden çektim gittim. Pencereleri açılmıyordu bazılarının, bazıları da bir türlü kapanmıyordu. Kapıları gıcırdayanlar vardı. Duvarları kağıtlı, duvarları boyalı, bir de halılı. Geçti gitti her biri. Yok yok ben geçtim gittim, onlar durdu. Bir sokaktayım. Akşam yağıyor üzerime.

Kazaklar üzerine yazacağım bir gün bir masal. Renk renk kazaklar, renk renk masallar. Sazlı sözlü garıdıroplara dizeceğim onları bir bir. Bir yanda kazaklar, bir yanda masallar. Boğazlılar, kollular, kısılar, yakasızlar... ilmek ilmek kazak öreceğim hatta, satır satır masal yazdığım gibi. Adım adım bu sokağı geçtiğim gibi. Akşam yağıyor üzerime.

Aradığım bir yer var belki. Bir yüz mü yoksa? Bir ev... bir bir anı mı ya da? Şu pastaneden pasta aldığım güne kaydı ayağım. Şu yokuştan tırmandığım güne... Şu fırında pişen ekmeğin kokusunu aldığım güne... Pul biriktirirdim. Kartpostal ve peçete... bana gelen bütün mektupları sakladım. Günlüklerim artık raflar dolusuydu. Sinema biletleri bile benim için çok değerliydi. Defterleri çok severdim, eski olanları. Bir de kalemleri, rengarenk. Hızlı yürürdüm, savura savrula mıydı? Bana uçuyormuşum hissi gelirdi. Şiir yazardım, çok komik! Ben şiirden ne anlarım! Güliyorum şimdi tüm sevdiğime. Akşam yağıyor üzerime.

Karanlık tüm ihtişamıyla çöktü. Korkmalıyım. Sessizleşti yollar, boşaldı. Bir kedi miyavladı. Bir hisirtti yurdum şu taraftan. Yürüyorum. Evlere çekilme zamanı belki. Işıklar yanıyor. Pencereler soluk aydınlıklar saçıyor yana yöne. Görüyorum. Gördükleri mi görebiliyor musunuz? Duyuyorum. Duyduklarımı duyabiliyor musunuz? Üşüdüğü için üşüyor musunuz? Buradayım. Burada olduğumu biliyor musunuz? Hep vardım hayatınızda, içinde, en içinde hayatınızın. Farkında mısınız? Ağaçlar boylu boyunca eğiliyor. Akşam yağıyor üzerime.

Çok şey söyledim. Doğru... yanlış... bilerek... bilmeyerek... atarak... atmayarak... öfkeden kimi, sevgiden kimi, bilgisizlikten kimi... duyuyorum yeni baştan hepsini şimdi söylenmiş gibi. Çok şey söylemeye devam etmeliyim de. İnanıcı mı ölçmeliyim. Boyumu da... Bir de yolum yordamım olmalı. Di mi? Yolu yordamı, evi barkı, işi gücü, varı yoğu, alı akı, şunu bunu, cartı curtı, falanı filanı... olmanın e ben ne diyeyim artık ona: hay senin gibi yolsuz yordamsızın, hay senin gibi evsiz barsızın, hay senin gibi işsiz güçsüzün, hay senin gibi varsız yoksuzun... ver elini öpeyim! Yürümeye devam ediyorum bir başka sokak kaldırımında. Akşam yağıyor üzerime.

Etkinlik

Genç Öncüler Gecesi

Geleneksel olarak düzenlediğimiz Genç Öncüler gecelerinin birisini daha gerçekleştirdik. İstanbul'un dört bir köşesinden gelen liseli kardeşlerimizle 2 Aralık Salı akşamı buluştuk. Her zaman olduğu gibi bu programda da birbirimizle hasbihal etme imkanı bulduk. Bu programdaki konuşmacımız Abdurrahman Babacan ağabeyimizdi. Abdurrahman Babacan, içerisinde bulunduğumuz çağda sürekli unutturulmaya çalışılan sorumluluklarımızı ve yarım bıraktığımız görevlerimizi hatırlattı. Her dem yeniden Bismillah deyip imanımızı tazelemeyi ve tekrar yola koyulmayı öğütledi. Son olarak İsmail Memiş ağabeyimiz, genç arkadaşlarımızın heyecanlarına heyecan kattı ve onları unutulmaz marşlarla coşturdu. Nice gecelerde buluşmak temennisiyle...

Genç Öncüler Üniversite Futbol Takımı kuruldu

Genç Öncüler faaliyetlerine hız kesmeden devam ediyor. Bu sene ilk olarak kurulan Genç Öncüler Üniversite Futbol Takımı Muhammed Birinci kaptanlığında müsabakalara başladı. İlk maçlarını çeşitli dernek ve okul takımlarıyla gerçekleştiren Genç Öncüler, maçlarda oldukça başarılı grafik çiziyorlar. Bu arada Genç Öncüler Üniversite Futbol Takımı her türlü katılıma açık olduğunu ilan ediyor.

İrtibat Tel: 0212 531 10 33

Tiyatro, "Öncü"lerine kavuşuyor

Hayatın her alanında söz sahibi olmak isteyen Genç Öncüler, bu bağlamda sanat faaliyetlerine hız kazandırdılar. Tiyatroyu çağın ahlak dışı sanat anlayışının ötesinde kavrama gayreti içinde olan, onu inancının ifade sanatı olarak gören Genç Öncüler, tiyatro ekiplerini kurarak çalışmalarına başladılar. Çok yakın zamanda da ilk oyunlarını sergileyecekler(inşallah). Tiyatro ekibinin çalışmalarına katılmak isteyen arkadaşlar Genç Öncüler Derneği aracılığıyla ekibimizle irtibata geçebilirler.

İrtibat Tel: 0212 531 10 33

Asım'ın Nesli Genç Öncüler'den Bu Nesle Yakışır Bir Gece

ŞİİR GECESİ

Sercan Karadoğan

Selamların en güzeli olan Allah'ın Selamıyla selamliyordu bir grup genç... Ve genciyle, yaşlısıyla içinde aynı heyecanı taşıyan coşkulu bir kalabalık alıyordu o selamı... Peki, kimdi bu gençler? Neye önderlik ediyorlardı? İşte o gençler insanlara umut olmak için gönlinü bu yola kaptırmış, Allah'ın meleklerine övdüğü, kutlu yol olan Hz. Muhammed'in izinden giden gençlerdi. O gençler, Mehmet Akif'in Asım'ın Nesli olarak tasvir ettiği; geleceğine dair ümit ve imanı kalmamış bir nesle Allah'ın vaadini fısıldayarak, iman ve ümidin kalplerde yeniden filiz vermesiydi. O gençler, zulmün karşısında ve mazlumun yanındaydı. O gençler ; " Adam aldırma da geç git diyemem aldırırım, çiğnerim, çiğnenirim, HAKK'I tutar kaldırım" diyenlerdi. Ve tabi ki o gençler, Asım'ın Nesli olan Genç Öncüler'di. İşte, bütün bunlar 26 Aralık Cuma Günü Genç Öncüler'in düzenlediği ŞİİR

GECESİ'nden içimizden kopup gelen duygulardı. Havanın yağmurlu ve soğuk olmasına Cuma akşam trafiğini de ekleyince insan ister istemez katılımının az olmasından korkuyordu. Ama gece Genç Öncüler'in şiir gecesi olunca bütün bu olumsuzluklara rağmen coşkulu ve kalabalık bir şiir sever kitle salonu hınca hıncı doldurmuştu.

Ve beklenen an geldi. Işıklar söndü. Sesler keşildi. Program gecenin anlam ve önemini anlatan selam slâytı ile başladı. Daha sonra sahneye çıkan kardeşlerimiz Murtaza Koçak ve Emir Timur Kafkas; slâytle büyülenen salondakileri, neden burada olduğumuz, neden şiir sevdiğimiz ve neden Asım'ın Nesli dediğimizi hatırlatarak selamladılar. Herkes iyiden iyiye havaya girmişti. Gecenin epey güzel geçeceği belli oluyordu. Çünkü sırada daha birbirinden kıymetli şairlerimiz ve hocalarımız vardı.

Sahneye ilk çıkan Şair Abdülbaki Kömür'dü. Kendisine ait üç şiir okuyan Kömür gençlere nasihat etmeyi de unutmuyordu.

Abdülbaki Kömür

Şehadet bir çağrı ona
Hakk katından gelen bir onur
Hüzün döken bulutlarda
Islatırlar yağmur yağmur

Abdülbaki Kömür

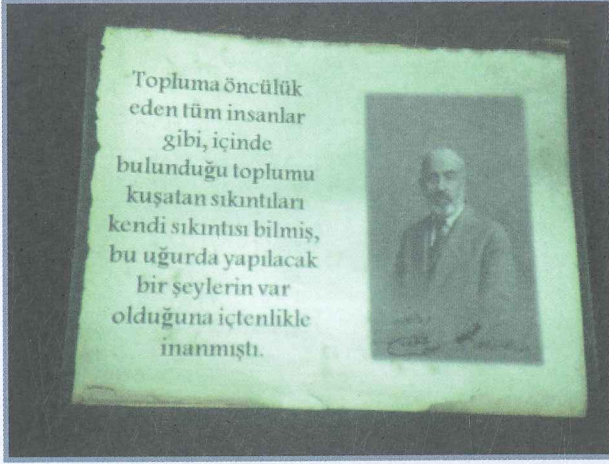
İkinci olarak sahneye Âdem Turan geldi ve "Zeytin Meseli" adlı şiirini okudu. Mehmet Akif'in bu salonda olsa, bu gençliği karşısında görse sevincinden ağlayacağını ekleyerek sahneden indi. Âdem Turan'dan sonra sahnelenen slâyta M. Akif'in hayali bir kahraman olarak özlemine duyduğu Asım ve Asım'ın Nesli'nin Genç Öncüler'de hayat bulup gerçeğe dönüştüğünü herkes büyük bir gururla görüp, heyecanlandı.

Âdem Turan

Dinle: ekmekle suyun bir mekânı vardır, zeytinin de!
 Dinle: göğsümdeki siyah taşın bir nedeni vardır, örümceğin de!
 Biz şimdi zeytine bakalım, öpelim onu çatlamış dudaklarımızla
 Bir avuç toprak olup vuralım kendimizi yerden yere, vuralım!
 Bir tarih düşelim simsiyah kanımızla, vurulup düşelim!
 Bir de incire yer açalım, tûr-i sînâ'ya ve emin belde'ye...
 Sonra, and içip gidelim...

Adem Turan

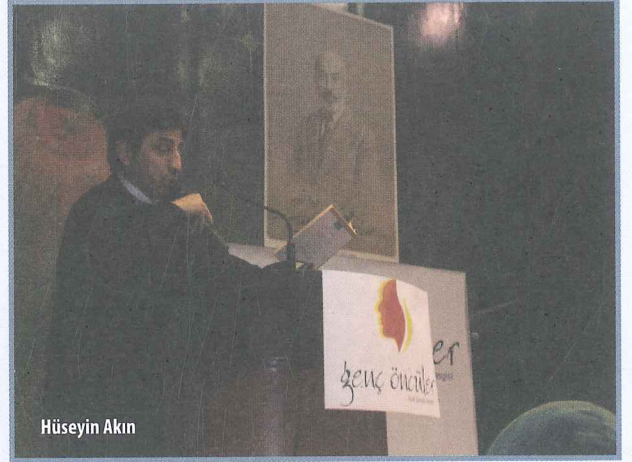
Slâyttan sonra sahneye Ahmet Mercan çıktı. O da "Unu Arayan Su" adlı şiirini okumadan önce gençliğin tanımını yaptı. Ve aslında gençliğin sadece yaşla alakalı olmadığını, bunun insanın kendisini genç hissetmesinden geldiğini söyledi.

gözleri buluta işlemeyenin toprak kokmaz elleri
 avuçları semaya en geniş açılan çiftçi güzeli
 gövdesine sızı işler, kilim dokuyan kızdan hamarat
 ölüm işveli güzel, elinde ayna ve hayat
 habersiz akan, akarken durup haykıran
 önceden inleyen derin bir kuyu
 ben değirmencinin özürlü küçük çocuğu

Ahmet Mercan

Ahmet Mercan'dan sonra sırada Hüseyin Akın vardı. Şiir, deneme, öykü ve inceleme alanlarında eserler veren şair, "Hamdolsun Teşrifatçı Değilim" ve "Karanfil Küstüren Üç Adam" adlı şiirlerini okudu. Akın ayrıca, topluma önderlik etmesi için düşünülen, Tevfik Fikret'in gerçek oğlu Haluk ile Mehmet Akif'in hayali oğlu Asım'ı karşılaştırarak; büyük ümitler bağlanan manevi değerlerden kopuk Haluk'un, aslında bir hayalden öteye gidemediğini ve sonunda bütün ümitleri boşa çıkararak Papaz olduğunu, hâlbuki içi manevi değerlerle dolu Asım'ın hayalden gerçeğe dönüştüğünü şu anda gördüğünü söyleyerek herkesin heyecanına heyecan kattı.

ben değilim İbrahim hamdolsun teşrifatçı değilim üstüne
 basa basa
 atım çoktan kaybolmuş aramaya yüzüm yok; böyle matruş
 gezerim
 uzun yol bilmesem de her zaman seferiyim ilmihalden ziya-
 de din kültürü ve Allah
 ne mustahreç okudum ne bitirdim süneni işten eve servisle
 geçimsizin biriyim hiç sınıf atlamadım, yoksa bir sakıncası
 düş kırığı piyade
 çokça rahleden düştüm, kalkmadım tahtadan eşiklerde bü-
 yüdüm
 yanım yörem yokuştur, üstüm başım Beyazıt sökmeden
 abd'yi mahlubeye kanmadan
 ben de bir abduallahım minyesini düşürmüş
 benim de bir adım var çağrılınca gelmeyen
 soğuk savaş üstüne haydi abdest alalım ılık su iyi gider dün-
 yanın gidişine
 haydi abdest alalım

Hüseyin Akın

Akın'dan sonra sahneye çıkan küçük kardeşimiz Cemre Nur Duzakçı, Mehmet Akif'in "Hicran" isimli şiirini okuyarak konukları hem duygulandırdı, hem de gururlandırdı. Cemre Nur'dan sonra sahneye; M. Akif hakkında çalışmaları bulunan "Müstesna Şair Mehmet Akif" adlı kitabın yazarı Metin Önal Mengüşoğlu çıktı. M. Akif ve Asım'ın Nesliyle alakalı yaptığı aydınlatıcı konuşmanın ardından Mengüşoğlu, "kalbimi setreden oyun" isimli şiirini okudu.

Cemre Nur Duzakçı

Metin Önal Mengüşoğlu

*Direnirken dilinden dökülen dua
Onlardan sana yönelen zehri de içer
Sevgili kızım, şiirlerden dizeler toplu
Kalbine yüzünün resmini göster*

*Allahın arzına vizesiz geldin
Söğüt dalları eğildi sana
Dört ayakla yürüdü hayvan
Yürüdü, omuz hizasında kâtip melekler*

M. Önal Mengüşoğlu

*Metin Ağabeyimizden sonra kendisini "dünyanın sıfır noktasında yaşıyor"
şeklinde tanımlayan Mevlana İdris "Tarih Bitti" şiirini okudu.*

Mevlana İdris

*İhtiyacım var buna
Çok hırpalandım zeytin ağacı
Çok hırpalandım sevgilim
Bu vakitsiz değişen haritalardan
Kederli göklerden mübarek çocuklardan kapanmış çiçeklerden
Geldi geçiyor dünya
Elimi tut
Bir cümle söyle
İçinde yalan olmayan bir cümle
Göklere bakma anında dünyadan çıkma anında
Söyleyip kaybolayım söyleyip varolayım
Bir cümle bir cümle bir cümle
Lailaheillallah*

Mevlana İdris

Mevlana İdris okumuş olduğu anlamlı şiirden sonra salonda coşku zirveye çıkmıştı.

Murat Ural

Derya Öncü Koleji'nde öğretmenlik yapan Murat Ural, İsmet Özel'den "Münacaat" şiirini okuduktan sonra salonda özellikle Öncü Koleji öğrencilerinden büyük alkış aldı. Sunucu kardeşlerimiz tarafından Genç Öncüler'in Misyununun ve Öncülük vasfının anlatıldığı konuşmanın ardından sahneye Nurettin Durman çıktı.

Nurettin Durman

Genç öncü; insan olmanın omuzlarına yüklemiş olduğu ağır sorumluluğun farkında olan, dünyada yaşananlara karşı duyarlı, gençliği dejenere etmek amacıyla yapılan sekülerleşme, bireyselleşme, duyarsızlaşma gibi tehditlere karşı zihni sürekli açık olan, örnek, öncü bir gençliktir.

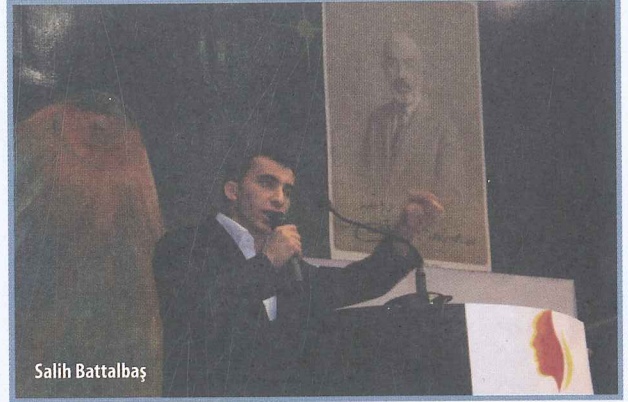
Sustum artık. Bana ne tabip lazım
Ne de kurşun döksünler bundan böyle
Zaten kurşun dökmüyorlar artık
Kurşunu çocukların göğsüne saplıyorlar
Yoksul Afganlıları vuruyorlar
Çeçen milletini imha ediyorlar
Sesim yok; kör olasın kör kurşun
Kör mü sağır mı dünya; bilemiyorum.

Nurettin Durman

"Varsın Ayyuka Çıksın Adımız" ve "Coğrafyası Mazlum" şiirlerini okuyan Durman' dan sonra Devran Koleji'nde öğretmenlik yapan Rasim Ustaoglu , öğrencilerinin yoğun tezahüratı altında, Akif'den "Bülbül" şiirini okudu.

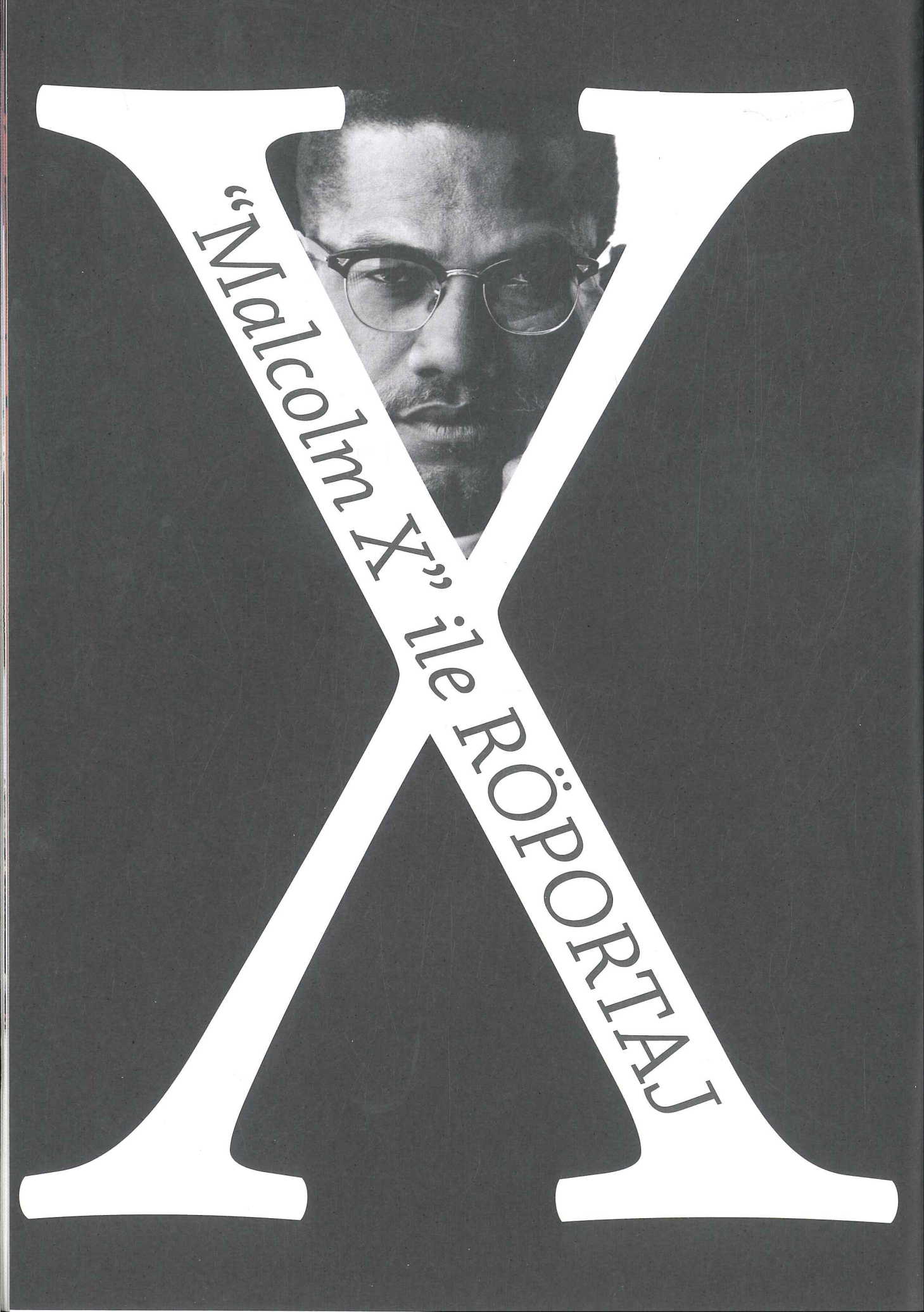
Ve son olarak bunca şair-yazar ve öğretmenin arkasından Salih Battalbaş kardeşimizin sahnede yer alması, zaten programın etkisiyle çoştukça çoşan bütün kardeşlerimizi daha da bir havaya soktu. Mehmet Akif'in "Çanakkale Şehitleri'ne" şiirini bütün içtenliğiyle okuyarak; Mehmet Akif Ersoy'un "Asım'ın Nesli Diyordum Ya Nesilmiş Gerçek" cümlesinin cümle olmaktan çıkıp canlı bir kimliğe bürünmesiydi adeta Salih.

Bütün bu duyguları yaşattığı için kendisine Asım'ın Nesli Genç Öncüler diyen herkesten, bütün işlerini bırakıp programın hazırlık aşamasında görev alan, küçük büyük, emeği geçen herkesten ayrıca bizi kırmayıp gelen şair ve hocalarımızdan ve o gün orada olup bizi yalnız bırakmayıp aynı heyecanı bizimle paylaşan herkese teşekkür ediyoruz. Ve şunları aklımızdan çıkarmadan en iyi temennilerimle yazımı bitirmek istiyorum. Son söz Allah'tan. . .

"Gerçekten onlar RABBLerine iman etmiş gençlerdi ve biz de onların hidayetlerini arttırmıştık."(KEHF/13)

"Ey iman edenler, eğer siz ALLAH'a (Allah adına İslam'a ve Müslümanlar'a) yardım ederseniz, O da size yardım eder ve sizin ayaklarınızı sağlamlaştırır." (MUHAMMED/7)

“Malcolm X” ile RÖPORTAJ

Geçen sayıda başlattığımız ve **gerçek kahramanlarımız** olarak nitelendirdiğimiz öncüler öncüleriyle kendi eserlerinden yola çıkarak yaptığımız hayali söyleşilerimize bu sayımızda **Malcolm X** ile devam ediyoruz. Amerika Müslümanları için olduğu kadar dünya Müslümanları için de büyük anlam ifade eden, ilk önce kendi dönüşümünü gerçekleştirerek, insanlığı dönüştürmeye çalışsan Malcolm X ile yaptığımız söyleşimizi beğenilerinize sunuyoruz.

Birleşik Devletlerdeki ırk önyargısının nedenleri sizce nelerdir?

Umursamazlık ve açgözlülük! Ve maharetlice düzenlenmiş sömürü ve baskıyla birlikte sistemli bir şekilde eğitimin saptırılması.

Eğer Amerikalıların hepsi normal bir eğitim görmüş olsalar -normalden kastım, siyah adamın tarihe ve insanlığa yaptığı katkıları da içeren bir eğitim görmüş olsalardı- inanıyorum ki birçok beyaz da daha az ırkçı duygular içinde olurdu. İnsan olarak siyah adama daha çok saygıları olurdu. Siyah adamın tarihte bilime ve uygarlığa yaptığı hizmetleri bilmek beyaz adamın üstünlük duygusunu biraz köreltirdi. Ve aynı zamanda siyah adamın duyduğu aşağılık duygusu, kendisi hakkında edineceği kanaatle ortadan kalkar ve dengelenirdi. Kendini daha çok insan hissedecekti. İnsanların bulunduğu toplumda daha çok insanca davranırdı.

Kısaca, ırk önyargısını ortadan kaldırmak eğitimle olur. Kolejlerinizin, üniversitelerinizin olması bu eğitimi veriyorsunuz demek değildir. Çünkü Amerikan sistemi içerisinde okullar insanlara saptırılmış bir eğitim veriyor.

(Malcolm X konuşuyor, 224)

İslam'ın, insanları ırkçılıktan men ettiği aşikâr... Bunu en yalın haliyle Hz. Muhammed'in(s.a.v.) veda hutbesinde görüyoruz. "Arap'ın Acem'e karşı hiçbir üstünlüğü olmadığı gibi Acem'in de Arap'a karşı hiçbir üstünlüğü yoktur" buyuruyor Allah'ın Resulü. Amerika'da söz konusu baskı ve zulüm aracı olan beyaz ırkçılıkla, buna tepki olarak doğan siyah ırkçılığı nasıl yorumlamamız gerekiyor?

Genellikle siyah ırkçıyı beyaz ırkçı çıkarmıştır ortaya. Birçok olayda görürsünüz ki o beyaz ırkçılığa karşı bir reaksiyondur ve eğer yakından incerseniz, gerçekten büyük bir ırkçılık değildir de. Sanıyorum siyah insanlar dünya kurulduğundan beri ırkçı temayülleri en az olan insanlardır.

Eğer beyaz ırkçılığa karşı şiddetle reaksiyon gösteriyorsak, bana göre bu siyah ırkçılık değildir. Eğer gelip boynuma bir ip geçirmeye kalktıysanız için ben de sizi asarsam, bu bana göre ırkçılık olmaz. Sizin ki ırkçılık fakat benim davranışımın ırkçılıkla bir alakası yok. Benim reaksiyonum, insan olmanın gerektirdiği reaksiyon, kendini savunma davranışı. İşte bu halkımızın yapmadığı bir şey, özellikle akademik düzeydekileri yapmak istemiyorlar. Ama maalesef birçoklarımız onların seviyesinde değiliz.

(Malcolm X konuşuyor, 223)

Mekke'ye gidip beyaz tenli ve siyah tenli insanların iç içe olduğunu gördüğünüzde zihninizdeki "beyaz" algısında ne gibi değişiklikler meydana geldi?

Elijah Muhammed bize Mekke'ye hiçbir beyaz adamın girmediğini söylemişti ve biz de -onun takipçileri- buna inanmıştık. Arabistan'a gittiğimde Mekke'ye de gittim. Orada sarışın, mavi gözlü, soluk benizli insanları gördüm. "Pekala" dedim, kendimi ve onları yakından incelemeye başladım. Ve fark ettim ki, onlar beyaz olmalarına rağmen -kendilerine beyaz diyebilecek kadar beyazdılar- buradaki beyazlarla aralarında bir fark var. Temel farklılık şu: Asya'da, Arap dünyasında ya da Afrika'da, Müslümanların olduğu yerlerde kendisine beyaz diyen birini görürseniz, bu kelimeyi kendisinin doğuştan gelen bir özelliğini tanımlamak

için bir sıfat olarak kullandığını anlarsınız. Doğuştan gelen bir özellikten başka bir şey ifade etmez bu. Çünkü onun rengi yalnız beyaz.

Fakat burada Amerika'da, beyazım diyen başka bir şey ifade etmek ister. Söyleyiş tarzına kulak verin. Beyazım derken ben patronum diyordur. Çok doğru. Beyaz bu dilde bu manaya geliyor. Şu tanımını biliyorsunuz, "hür, beyaz ve yirmi birinde". Bunu yapan o adam. Beyaz adamın hür ve patron olduğunu bilmemizi istiyor. Bu yüzden beyazım derken sesinin tonu farklı çıkıyor. Biliyorum, bu söylediklerimi çok iyi biliyorsunuz siz de.

(Malcolm X konuşuyor, 185-186)

İslam'ın; diline, ırkına, ten rengine bakmaksızın insana aynı değeri verdiğinin en aşikâr sembolü olan Hac ibadetini bizzat müşahade ettikten sonra, Amerika'ya dönüşünüzün hemen akabinde edindiğiniz izlenimlerinizden bahseder misiniz?

İslam'ın kardeşlik dini olduğunu görmenin yanı sıra, gerçeği de kabul etmek zorundaydım. Amerikan toplumuna geri döndüğümde, kardeşliği uygulayan toplumda değildim. Pazar günleri dostane bir araya gelen bir toplumdaydım, ama hiçbir gün bu dostluğu göstermiyorlar. Amerika kardeşliğin olmadığı bir toplumdur. Bu toplum, Washington'da güçleri ellerinde tutan ırkçılar ve ayrımcılar tarafından yönetiliyor. Ve bu Washington'dan dünyanın her yerindeki insanlara sömürü ve baskı yöneltiyor. Bu toplum hükümeti dünyanın her yerindeki siyah ırka en ölümcül cezaları uygulamakta tereddüt etmeyen bir hükümettir.

Neler olup bittiğine bakın Saygon'da, Hanoi'de, Kongo'da. Çıkarları söz konusu olduğunda zalim oluyorlar. Fakat uluslar arası planda bu kadar zalim olmalarına rağmen, siz ve ben biraz hür olmak istesek, zalim olmamız gerekiyor. Onlar Kore'de zalim, Almanya'da zalim, Güney Pasifik'te, Küba'da, gittikleri her yerde zalim oldular. Fakat biz kendimizi korumak zorunda kaldığımız zaman, zulüm yapmayın, şiddet kullanmayın derler.

Bu utanç vericidir. Çünkü hep kandırıldık, şiddet kullanmamız için. Biri kalkıp benim gibi konuşsa "Neden şiddeti teşvik ediyor" derler. Böyle demezler mi? Gazeteyi elinize alıp şöyle bir baktığınızda şiddeti davet ettiğimi yazdıklarını görürsünüz. Fakat ben hiçbir zaman yapmadım bunu.

(Malcolm X konuşuyor, 186-187)

Yani onlar hak etmedikleri şeyin peşinden koşuyorlar. Bunu elde etmek için insanlara zulmediyorlar. Biz ise hakkımız olanı elimizden almaya çalışan bu kimselere karşı sessiz kalma (mah) yız!

Eğer sen sana ait bir şeyin elde etmek için onun peşinden koşuyorsan, seni engelleyen herkes, kim olursa olsun suçludur. Bunu anlayın. Size ait bir şeyin peşinden gitmek yasal hakkınızdır. Sizi engellemek suçtur. Yüksek Mahkeme bunu karara bağlamıştır. Irk ayrımının yasadışı olduğunu belirlemiştir. Yani ırk ayrımı yapan yasaları çiğnemiştir, suçludur. Başka şekilde tanımlanamaz. Ve ırk ayrımına karşı gösteri yaptığınızda kanun yanınızdadır. Yüksek Mahkeme sizin tarafınızdadır.

(Malcolm X konuşuyor, 46-47)

Afrika milliyetçiliği ruhunun bir alev halini aldığı yıllarda sömürgeci Avrupa devletleri geri çekilmek zorunda kalmışlardı. Afrika için nihai bir zafer gibi görünen bu gelişmeler esnasında ne oldu da Afrika halkı yine zayıf durumda kaldı?

Amerikan futbolunda topu eline alan oyuncu, rakip takımın oyuncuları tarafından sıkıştırıldığında ne yapar bilirsiniz. Hemen ilk gördüğü takım arkadaşına topu atar. Avrupalı güçler de bunu yaptı. Afrika kıtasında etrafları çevrilmişti, sıkıştırılmışlardı, orada kalamazlardı daha fazla. Çünkü emperyalist kolonici oldukları biliniyordu. Topu yeni çehrelere atmaları gerekiyordu ve Sam Amca'ya pas verdiler. O da topu kaptığı gibi sayı yapmaya koşturdu. Sam Amca temizdi, Afrika kıtasını kolonileştirenlerden

değildi. Afrika ülkelerinden birini değil ama 22 milyon Afrikalıyı köleleştirdi oysa. Biz de burada sömürgelerdeki insanlardan farklı değiliz.

Top Birleşik Devletlere geçtiğinde Kennedy iktidarda idi. O da topu kaptı, koşmaya başladı. Tarihin gördüğü en korkulacak oyunculardan biriydi. Etrafına çok iyi eğitim görmüş, çok şey bilen aydınları topladı. Bu aydınların incelemeleri sonunda, Amerikan hükümetinin yeni bir sorunla karşı karşıya olduğunu bildirdiler ona. Ve bu sorunun kökleri, uyanmış Afrika halkının içindeydi. Korkusuz, aydınlanmış, dövüşken halkın... Bu demekti ki, Batılı güçler orada zor kullanarak daha fazla kalamayacaklardı. Amerika'nın kendi ekonomisi, Avrupa ekonomisi Afrika kıtası üzerindeki nüfuzlarına dayandığı için, orada kalabilmek için yeni bir yol bulmak zorundaydılar. Böylece dostane yaklaşım yolunu buldular. Eski 'açık kolonici' tutumdan, yardımsever tutuma döndüler. Yardımsever sömürgecilikle, insanlılıkla, dolarizmle yaklaştılar.

(Malcolm X konuşuyor, 193-194)

Gerek açık gerek gizli kolonici politikaya sahip Avrupa ve Amerika'nın küreselleştirdiği ekonomik sistem olan kapitalizmin can damarlarının süratle tıkanmaya başladığını ve neredeyse soluk almaz hale geldiğini görüyoruz. Peki, kapitalizm için sizce ufukta ne görünüyor?

Kapitalizmin uzun süre hayatini sürdürmesi imkânsız, çünkü bir kere kapitalist sistemin emecek kana ihtiyacı vardır. Eskiden kapitalizm bir kartal gibiydi, fakat şimdilerde daha çok akbabaya benziyor. Eskiden güçlü olsun zayıf olsun istediğinin kanını gidip emebilecek kadar güçlüydü. Fakat şimdilerde tıpkı bir akbaba gibi daha korkak hale geldi. Ve şimdi o sadece zayıf düşmüş, yardımsız kalmışların kanını emebiliyor. Dünyadaki milletler özgürlüklerini kazandıkça kapitalizmin kanını emeyeceği kurbanların sayısı azalıyor ve o gittikçe zayıflıyor, zayıflıyor. Fikrimce onun tamamen çöküşü sadece bir zaman meselesi.

(Malcolm X konuşuyor, 228)

Gençliğin, hayatın birçok alanında problemler yaşadığı hepimizin malumu. Ehemmiyet verilmesi ve daha fazla dikkat edilmesi açısından öncelikli gördüğünüz problem nedir? Gençliğe bu anlamda ne tavsiye edersiniz?

Gençlerin ilk öğrenmeleri gereken şeylerden biri de özellikle şu günlerde, her şeyi kendi açımızdan görmek, düşünmek, dinlemek meselesidir. Ancak bu yolla kendimiz için akılcı bir karara varabiliriz. Eğer başkalarının söylediğini dinleyerek, başkalarını düşüncelerine göre hareket etme alışkanlığı edinmişseniz, kendi açımızdan meseleyi inceleyip görmek, düşünüp karar vermek yerine, Doğu'ya gidiyorum diye Batı'ya, Batı'ya derken Doğu'ya gidebilirsiniz. Bu nesil, özellikle bizim halkımız, tarihteki herhangi bir dönemden daha fazla yükü sırtlamaktadır. Bugün öğreneceğimiz en önemli şey, kendimiz için, kendi açımızdan meseleleri düşünmektir. Kulaklarımızı açıp, başkalarının ne söylediğini dinlemek iyi bir şeydir, fakat iş karar vermeye gelince, duyduklarınızı iyice tartıp, ait oldukları yere yerleştirip kendiniz için bir kanaat edinirseniz pişman olmazsınız. Fakat kontrol etmeden başkalarının söylediklerini yapma huyunuz varsa, kendinizi dostlarınızdan nefret eder, düşmanlarınızı da sever vaziyette bulabilirsiniz. Bugün halkımızın öğrenmeye başladığı şeylerden biri de meseleleri kendi açımızdan ele almaktır. Eğer böyle yapmayacak olursanız, düşmanlarınıza karşı dövüşecek yerde kendi kendinizle mücadele eder vaziyete düşürürler sizi.

(Malcolm X konuşuyor, 157-158)

Son olarak, sizi ırkçılıkla suçlayanlara da bir şeyler söylemek istersiniz sanırım.

Ben hiçbir şekilde ırkçı değilim. Irkçılığa inanmıyorum, ayrımcılığı reddediyorum. Ben İslam'a inanıyorum. Ben Müslüman'ım. Müslüman olmakta, İslam'a inanmakta hiçbir mahzur yok. Bize yalnız ilahın Allah olduğunu öğretiyor.

(Malcolm X konuşuyor, 185)

tarikte

1299: Üç kıtaya hükmeden, tarihin en büyük imparatorluklarından Osmanlı İmparatorluğu kuruldu.

1610: İstanbul'un en büyük camilerinden olan Sultanahmet Camisi'nin temeli, Ayasofya'nın karşısına atıldı.

1517: Ridaniye Savaşı'nda alınan galibiyetle, İslam halifeliği Osmanlı Devleti'ne geçti. Hilafet, 3 Mart 1924'te Halifeliğin kaldırılmasına kadar, Osmanlı Hanedanı'nda kaldı.

1911 : Kamil Paşa hükümeti İttihat ve Terakki Cemiyeti mensuplarının devrildi. Bab-ı Ali Baskını diye anılan darbeyle Sadrazam istifa ettirildi ve yerine Mahmut Şevket Paşa getirildi.

1973: Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir Ermeni terör örgütü ASALA tarafından öldürüldü.

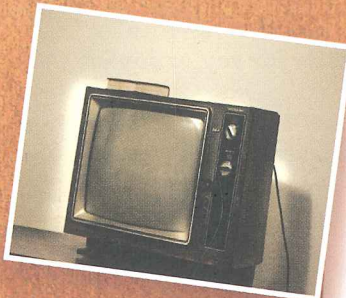
T.C. LOS ANGELES BAŞKONSOLOSU
MEHMET BAYDAR VE MUAVİN
KONSOLOS BAHADIR DEMİR
27 Ocak 1973 Cumartesi Günü Asala Milisleri tarafından şehit edilmiştir.

1919: Birinci Dünya Savaşı'nda yenik düşen devletlerle anlaşmalar yapmak üzere, İtilaf Devletleri temsilcilerinin oluşturduğu Paris Barış Konferansı açıldı. Avrupa'nın haritası yeniden çizildi.

1926: :Yüzyılın icadı televizyon, İskoç mucit John Logie Baird tarafından ilk kez yayın yapmaya başladı.

bu ay

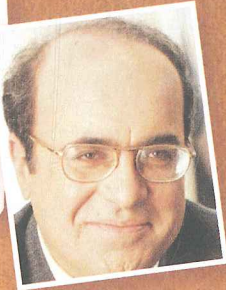
1991: Amerika Birleşik Devletleri, Kuveyt'i işgal eden Irak'a karşı 'Çöl Fırtınası' operasyonunu başlattı.

2007: Agos Gazetesi genel yayın yönetmeni gazeteci-yazar Hrant Dink, gazete binasının önünde uğradığı silahlı saldırıda öldürüldü.

1993: Gazeteci-yazar Uğur Mumcu, otomobiline yerleştirilen bombanın patlaması sonucu hayatını kaybetti.

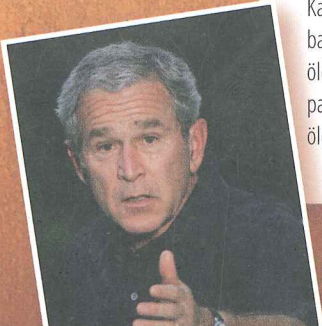
1987: Başörtüsü eylemleri ülke geneline yayıldı. Erzurum İlahiyat Fakültesi öğrencileri, dekanlığı işgal etti. Konya'da 122 öğrenci sınavları boykot etti; Bursa'da öğrenciler protesto telgrafı çekti.

2000: İstanbul Beykoz'da bir villaya 'Hizbullah' operasyonu düzenlendi. Örgütün lideri Hüseyin Velioglu ölü ele geçirildi. Operasyonun genişlemesiyle çok sayıda mezar ev ortaya çıktı.

2001: George W. Bush, Amerika Birleşik Devletleri'nin 43. başkanı seçildi: Göreve geldiği tarihten itibaren gerçekleşen iki ülke işgali, milyonlarca insanın ölümü, milyonlarcasının aç-sefil ve vatansız kalışı, dünyanın sadece seyrettiği katliamlar ve her katliam sonucunda ifade edilen sahte üzüntü ifadeleri... İşte oğul Bush'un başkanlık süreci. Aslında Amerika'nın, oğul Bush'tan önceki mazisi de bundan çok farklı değil. Ancak son dönemde yaşananlar pek taze, pek yeni. Masum ve Müslüman insan kıyımında en önde giden Amerika ve onun yılmaz destekçisi İsrail, oğul Bush döneminde, kendilerince en iyi işlerini çıkarttılar belki de. Bush'un açıkça ilan ettiği 'Haçlı Seferi' 11 Eylül senaryosuyla başlatıldı. Önce Afganistan'a girildi; Amerika'nın taşı taş üzerinde koymayan teknolojisi, dağ bayır dolaşıp, televizyonlara demeç gönderen, elinde Amerikan silahlarıyla tehditler savuran Bin Ladin'i bir türlü bulamadı. Yakılıp, yıkılan Kabil oldu, Kandahar'daki hayatlar oldu. Ancak daha Bağdat'ın işgali görülmemişti. O da pek gecikmeden oluverdi. Televizyonlar bir George Bush'u, bir askeri geçit töreninde boy gösteren Saddam Hüseyin'i gösteriyorlardı. Saddam'ın füzelerini gören herkes, bu sefer Saddam kazanacak demeye başlamıştı ki, Amerikan tanklarının ufukta görülmesiyle birlikte, ne füzeler çıktı ortaya, ne Saddam'ın Halepçe'deki canı askerleri, ne de dilden dile anlatılan ne zaman başlayacağı belli olmayan gerilla savaşları. Kazanan Bush'tu belki ama, kaybeden Saddam olmadı, kendisinden bir daha haber alınamayan babalar oldu. Resmî rakamlar çoğu zaman yalan söylemiştir bugüne kadar ve bugün de Irak'ta öldürülenler için yalan söylüyorlar. Ve nihayet devran dönmeye başladı. Dün Saddam heykellerini pabuçlayan halk, bugün oğul Bush'un alnını isabet aldı. George W. Bush hakkında akıllarda kalan, öldürülen milyonlar, işgal edilen vatanlar, gaflar ve bir çift pabuç oldu.

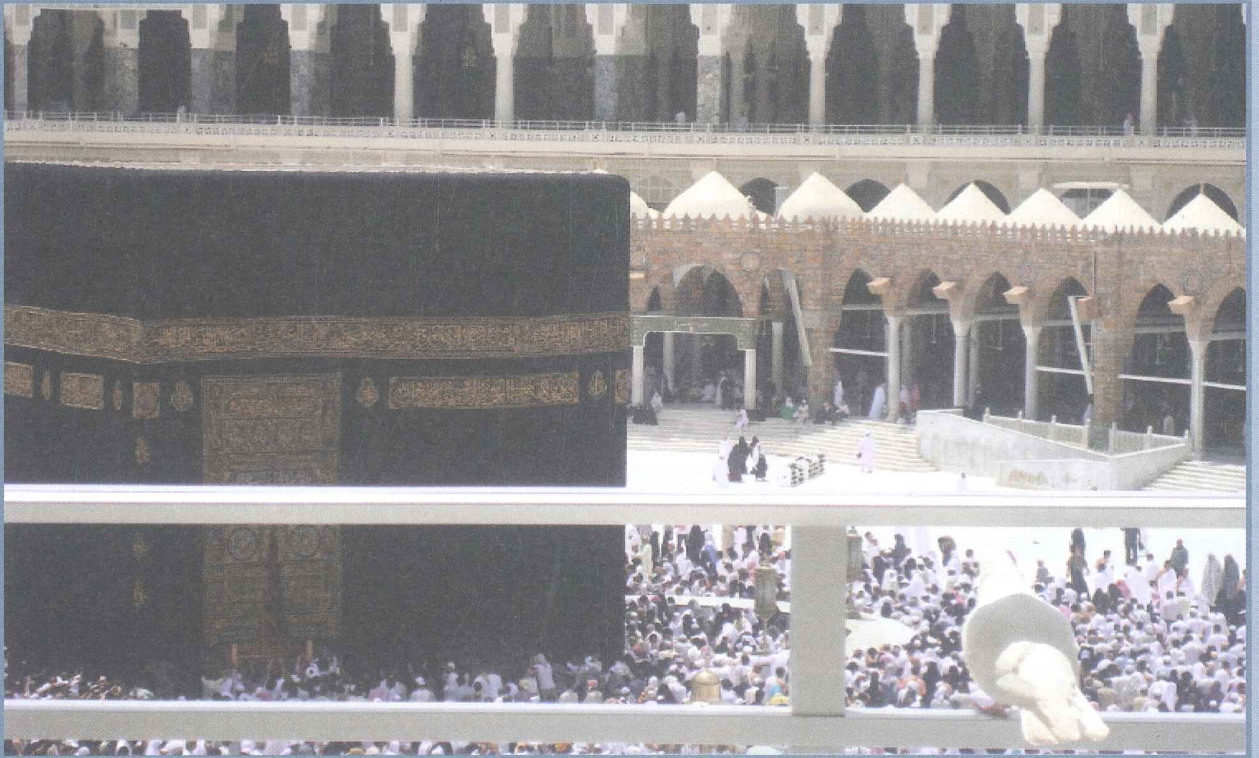
OBJEKTİFİME

TAJİVAİYA

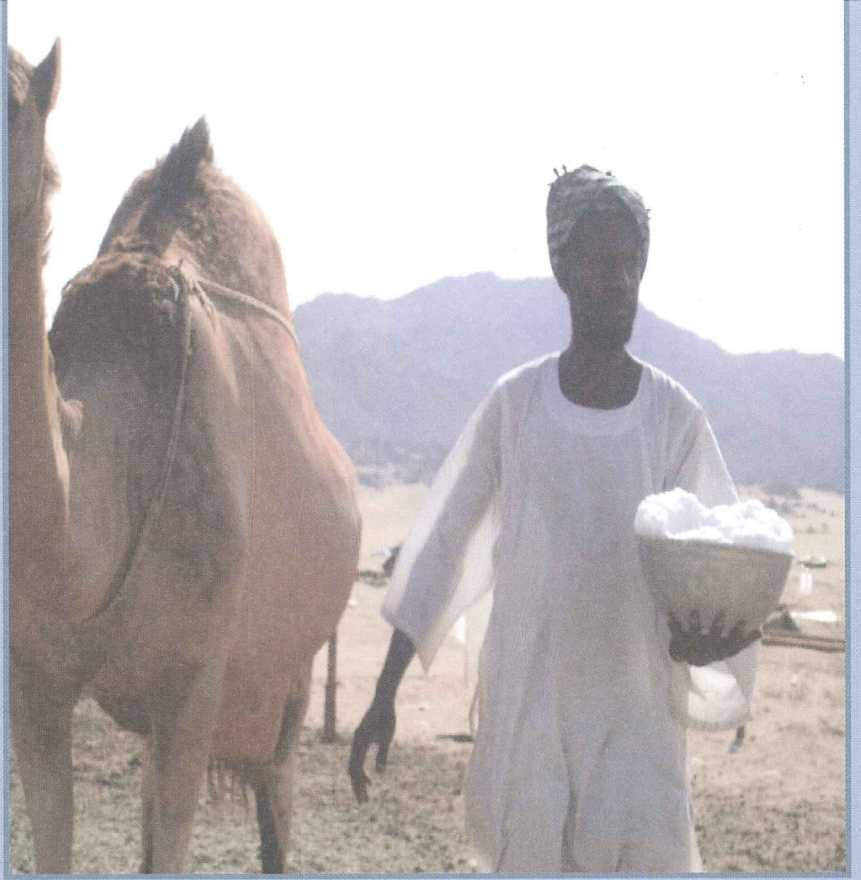
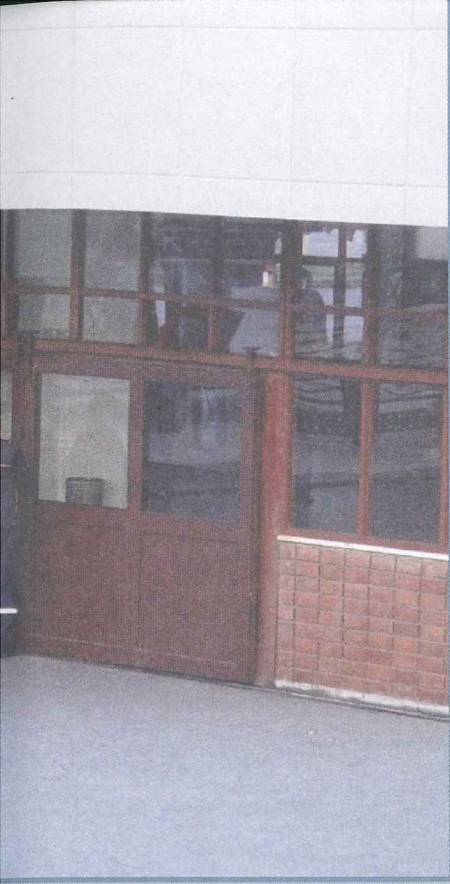
"Dünyanın tüm güzellikleri sadece görenlere verilmiştir." Cemil Meriç

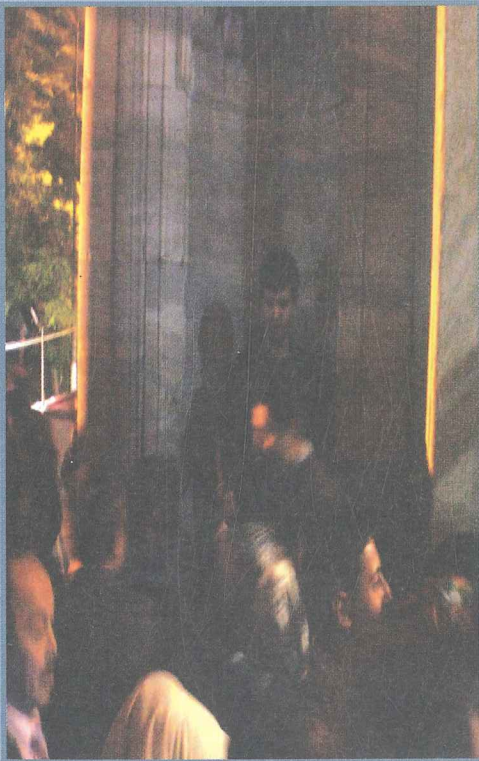
Son yolcu olmanın verdiği rahatlıkla eller cepte koşar adım yürürken nihayet kapının kapanışı/Üsküdar

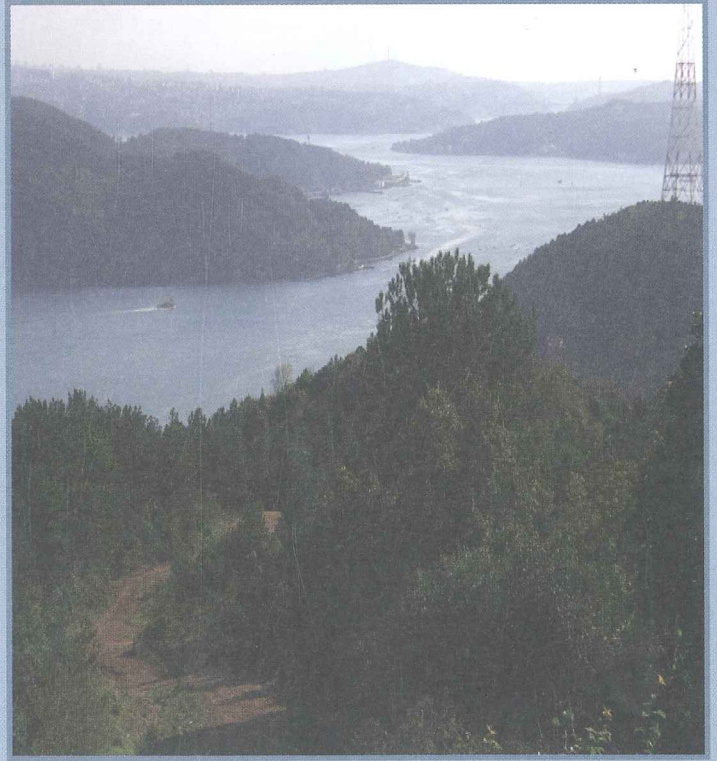
Vakit öğle, 49 derece altında insanların çoğunun Harem-i Şerif'in içinde bulunduğu bir anda güneşin göz kamaştırıcı etkisine rağmen Kâbe'yi izleyen beyaz güvercin (SümeYYe Şentürk)

Hudeybiye'de bir bedevi, onun sağdığı deve ve ardından içtiğimiz nur gibi bembeyaz şifa kaynağı deve sütü (Sümeyye Şentürk)

görevin zorluğu,ama yılmamak...
broşür dağıtırken/Sultanahmet

şehrin trafiğinden uzak bir boğaz manzarası/Sarıyer

Çünkü içimizde başkalarının hayatlarına burnunu sokmak için can atan kocaman bir tecessüs canavarı var. Kendi yaşamadığı "iyiliklerin" nasıl yaşandığını görmek isteyen, ya da kendi yaşadığı "kötülüklerin" başkalarının başına geldiğini görünce derin bir oh çeken. Yani her halükarda amaç görüntüleri ve sesleri merakla tüketerek canavarımızın karnını doyurmak. Kendimizden veya hayallerimizden söz edilmesinden hoşlanırsanız sonuçta. Ama kimse kumandayı eline aldığına yok yaşamamış yok canavarımızın karnını doyurmakmış filan diye düşünmez tabii ki. Bunu bizim yerimize televizyonları elinde tutan amcalar düşünür ve bizimde kumandayı elimize alma niyetimiz tüm bunlar olmasa bile, kumandayı elimizden bırakmama sebebimiz bunlar olur. **Merve Nur Limon**

İnsanlar dizi izler çünkü başka insanların hayatlarını merak ederler ve önlerine hazır bir şekilde sunulan bu hayatlar vasıtasıyla da bu duygularını tatmin ederler. Bazen de hayalini kurdukları bir hikâyeyi izlemek de çekici gelebilir mesela lüks bir hayat, ulaşmak istedikleri başarı ve güç, en çok da düşledikleri sevgi... **Büşra Calayır**

Günlük hayatın sıkıntılarını toz pembe güzellikler içine sokup beni eğlendirdiği için. Ayrıca şu sıralar malum, dizi kültürü geniş. Televizyonda her daim var. Elimi nereye zaplasam dizi biraz da ondan sanırım. Ortadan seçmece yapıyorum işte. Bunun dışında bir şeyler öğreneyim şu diziden diye izlediğim bir dizi yok. He bir tek biraz ibret alayım da kendime gele-yim diye beşinci boyut izliyorum ara-da o kadar. **İlknur Sarıbardak**

Televizyon izleriz çünkü televizyonun başındayken bütün işlerimizi unuttur ve orda ki insanların bizim yerimize yaşıyorlarmışçasına yaptıklarını izleriz ve de hiçbir zaman elde edemeyeceğimiz şeylerin tadını çıkarırız. Orda ki jön, kıza aşkınlığı ilan ederken sanki kız bizmişiz gibi mutlu oluruz. Yani sıkıntılarımızı uzaklaştırmak için ya da mutlu olmak için. Şöyle de bir durum var ki hani sinemada da aynı olay var, güzel ablalar zengin ağabeyler güçlüler falan filan. Ama dizi olayı senin evinin içinde, oturma odanda, daha gerçek. Bundan dizi izliyoruz bence. **Gamze**

İnsanın dizi izlemesinin en önemli nedeni bir şeye bağlanma isteğidir. Diziler haftada bir yayınlanır genelde. Bütün haftayı geçirmen için bir neden olmalıdır, o da mesela her cuma izlediğin bir dizidir. Tabii bütün yaşayış amacın bir diziyi dönüşmez. Ama merak edersen ve bu merak sonucu bir bakarsın bütün hafta geçmiş. Hani derler sayılı gün çabuk geçer, aynen öyle işte. İnsanın beklediği bir şey varsa günler hemencecik biter. Tabii bu şey dizi olmak zorunda değildir. Günümüz kültüründe insanın en kolay bağlanabileceği, merakla bekleyebileceği ve her hafta düzenli olarak izleyebileceğinden emin

olduğu şey televizyon dizileridir. Mesela eski bir zamanda eski bir kasabada yaşadığımızı düşünsek ve bu kasabaya her hafta bir masal anlatıcı gelip masal anlatsa onu büyük bir heyecanla bekleriz. Dizilerin şu anda tuttuğu yer tam olarak budur. Ben bir diziyi niye izlerim. Vakit öldürmek için sanırım. Merak etmek, heyecan yaşamak, ümit etmek, hayal kırıklığına uğramak, sonra yeniden hayal kurmak için. Kendi hayatımda olmayan bazı şeyleri, dizilerde görerek -belki yaşayarak- doyabilmek için belki de. Ama hiç bir dizi karakteriyle kendimi özleştirmem, ya da bir bölüm kaçırırım diye oturup ağlamam. **Hacer Gürpınar**

Hikâyesi olmayan günümüz insanı için başkalarının oluşturduğu, çoğu zaman içinde kendimizden bir parça bulamadığımız yapay hikâyeler bana göre diziler. Çok dizi seyretmesem de genelde insanlar biraz günün sıkıntılarında yani hayattan uzaklaşıp eğlenebilmek için biraz da vakit geçirebilmek daha doğrusu öldürmek için dizi seyrediyorlar. İletişim çağında yaşayan kişilerin, her türlü iletişim olanaklarını en son düzeyde kullanmasına rağmen, aynı evi paylaştığı kişilerle iletişimden kaçışının bir yolu belki de diziler... **Zeynep Guran**

söz sizde

Karantina bölümünde televizyonu ve dizileri kapsamlı bir biçimde incelediğimizden "söz sizde" bölümümüzde arkadaşlarımıza "neden dizi izleriz?" sorusunu yöneltmek istedik. Arkadaşlarımızın cevaplarının ilginizi çekeceğini umuyoruz...

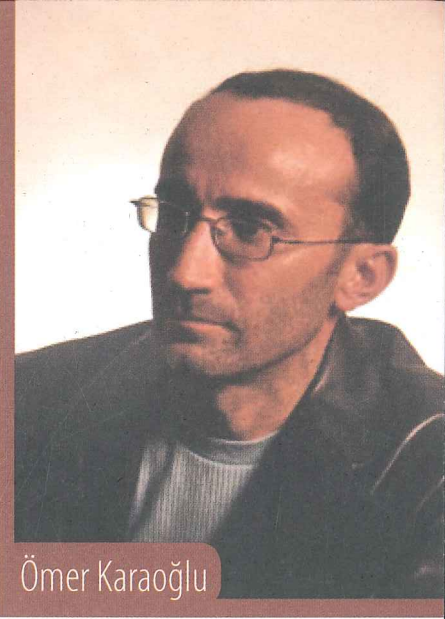
Dizi izliyorum çünkü pasif hayatımda bir renk oluşturuyor. Dizideki karakterlerin yaşadıklarına birebir tanık olmak insana onları yaşıyormuşsun gibi bir his veriyor. Bu da ona bağlanmamı ve ondan zevk almamı sağlıyor. Dizi içindeki karakterleri benimsemeye başlarım ve yaşadıklarını merak ve sabırla beklerim. Ve dizilerde genellikle kendi içinde bulunduğu yaşam tarzının ve çevrendeki dünyanın dışında bir farklı yönü olur. Her farklı karakter farklı bir insanla tanışmanı, her farklı mekân farklı bir dünyayı tanımanıza yardımcı olur. Her insan bilmediği yerlere gitmeyi yeni bir şeyler öğrenmeyi sever. Bunun kısa yolu dizi izlemek olabilir. He bir de meraklıyız galiba. **Zeynep Serap**

Genellikle Lost, Prison break gibi diziler izlerim, bunun sebebi merak. Genel olarak insanların başka hayatlara duyduğu özlemi gidermek, fazlasıyla boş vakitleri olduğundan oyalanmak amacıyla veya kadroyu beğendiği, bir oyuncuyu güzel bulduğu için izlediklerini düşünüyorum. Ayrıca karakterleri yer yer takdir edip zaman zaman yermek ve bundan etkilenmeyişlerinin getirdiği rahatlıkla onları dışarıdan izlemek insanları eğlendiren hatta rahatlatan bir hadise. **Senanur Avcı**

Bence insanlar kendi hayatlarından uzaklaşmak istediklerinde kendilerini dizilere veriyorlar. Hem dizide ne olursa olsun hayatlara yansımıyor, bazı dertlerin kendilerine yansımaması insanları mutlu ediyor. Kendilerine bir karakter seçip psikolojik olarak bazı şeylerden uzaklaşmak istiyorlar. **Gülsüm Cin**

soru-yorum

bizden sizden

Ömer Karaoğlu

"soru-yorum" bölümümüzde hepimizin çok yakından tanıdığı, bildiği, sevdiği Ömer Karaoğlu yer alıyor. Kendisini tanıtmaya gerek yok. Zaten yeterince tanıyoruz. Ömer Ağabey, kendisine "soru-yorum" bölümümüz için teklif götürdüğümüzde bu tip sorulardan pek hoşlanmasa da sırf "Genç Öncüler" olduğu için teklifimizi kabul etti. Biz de kendisine teşekkür ediyor, yeni albümünü merakla beklediğimizi bildiriyoruz...

- Hayatınızda dönüm noktası olarak nitelendireceğiniz bir olay var mı?

Son Marmara depremi. Ailemle Adapazarı'nda yaşadık. Sonrası ise bahşedilmiş ikinci bir hayat. Bir de üniversitedeki görevimden ayrılışım (2000 başları).

- Müzisyen olmasaydınız ne olmak isterdiniz?

Büyük olasılıkla tiyatro oyunculuğu ya da sinema yönetmenliğine yönelebilirdim diye düşünüyorum.

- Kahramanınız kim?

Tartışmasız Hz.Peygamber (A.S)

- Boş zamanlarınızı nasıl değerlendirirsiniz?

Boş zaman mı! Okumak, yazmak, düşünmek gibi ciddi işleri boş zaman uğraşı saymadığınızı bilerek, uygun fırsatlar bulunca dost sohbeti ve İstanbul'da yürümek diyebilirim.

- Ezgi dışında ne tür müzikler dinlersiniz?

Ezgi bir türün adı değil ki! Her iyi ezgiyi (müziği) dinlerim. Sözlü eserlerde inanç ve değerlerimle çatışmadığını düşündüklerim de buna dâhil. Nusret Fatih severim. Farklı ve orijinal gördüğüm doğudan batıdan eski-yeni birçok eser var. Sanatçı değil eser seçerim.

- En son dinlediğiniz albüm?

En son dinlediğimi hatırlayamam. Ümmü Gülsüm, Nusret Fatih ya da Sergei Trofanov olabilir. Belki de Ender Doğan'ın Sufi Nağmeleri idi. Hayır galiba Dervişane-İkinci albüm veya Miles Davis olabilir (oğlum sık dinler, o vesileyle belki).

- En son hangi mekâna gittiniz?

Sultanahmet'te Osmanlı arşivi (dönem dönem sıkça giderim).

- En sevdiğiniz yemek hangisidir?

Portakallı Pekin Ördeği!!(şaka tabii).Seçmem.

- En son okuduğunuz kitap hangisidir?

Bu da zor soru. Bir kaçını eş zamanlı okurum. En son okuduklarım Ali Akyıldız'ın Anka'nın Sonbaharı, Gökmen Tarık Acar-İktisadi Değiştirmek, Ayhan Bıçak-Tarih Felsefesinin Oluşumu... Ve bir süredir Esbab-ı Nuzul (B.Çetiner).

- En son izlediğiniz film hangisidir?

En son film evde izlediğim bir yakınımın çektiği kısa film. Mesnevi'den bir uyarlama (montajı tamamlanmamıştı. Nasıl izledimse!)

- Dini hassasiyetleri olan gençlerin sanata olan ilgisini nasıl buluyorsunuz?

Son yıllarda bir estetik kıpırdanış (seçicilik) var diye düşünüyorum. Ancak bir kısmında moderne fazlaca öykünen ve komplekslerle bulanık bir zihinsel duruş (ya da duramayış!)var. Çok yadırgamamalı. Dertleşmeli. Paylaşmalı.

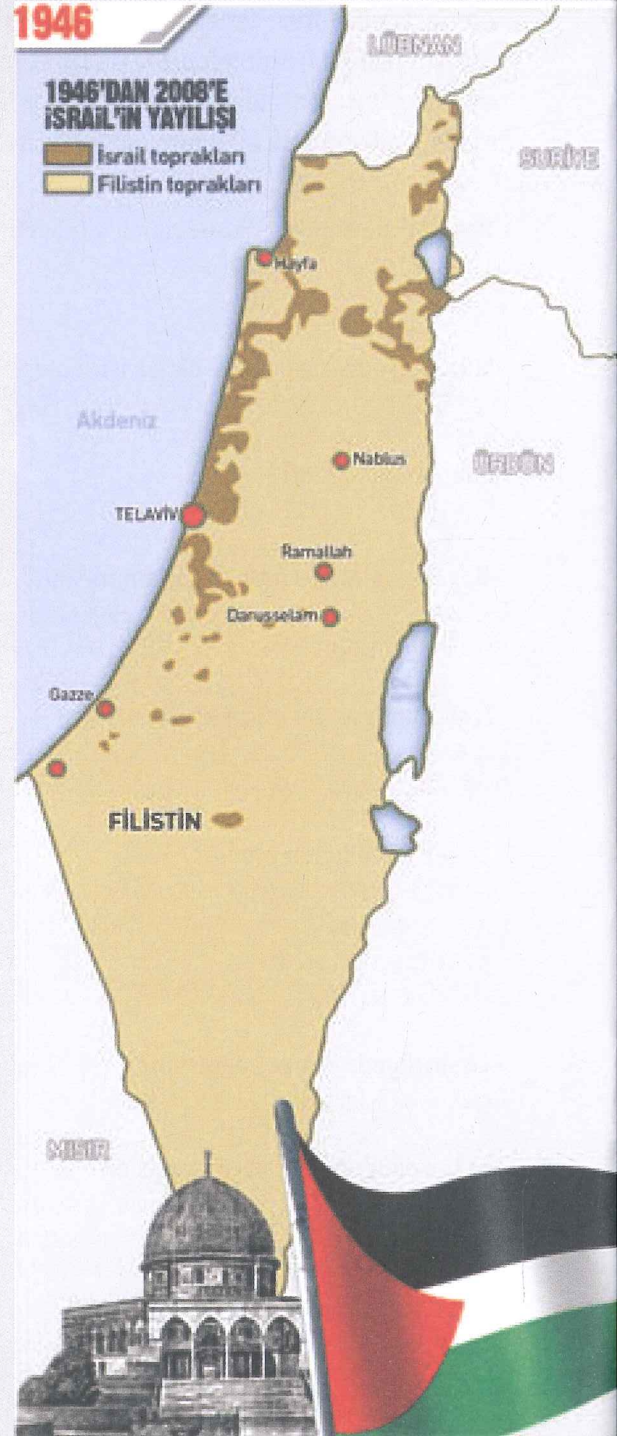
KAN VE GÖZYASLARI ÜZ

Her tarih Fatih'in veya Yavuz' un tarihi kadar şanlı değildir. Kimi zaman mağlubiyetlerin tarihi de yazılır. Galibiyetlerin de mağlubiyetlerin de tarihini yazarken en önemli faktör "güç"tür. Güç elinizdeyse derseniz seyirci kalmaz müdahale edersiniz, ama değilse seyretmekten, kendiliğine bırakmaktan başka bir şey yapamazsınız. Nitekim gücün -askeri, ekonomik vs.- doğudan batıya devrinin tamamlandığı bir zamanda çıkıyor Filistin sorunu karşımıza.

Yüzyıllarca "getto"lar halinde -şehirlerin dışında etrafı duvarla çevrili bir şekilde- yaşayan Yahudilerin bir kısmı yeni kurulan Amerika Birleşik Devletleri'nde, bir kısmı da Osmanlı içerisinde yönetimde etkili olabilecek kadar iktisadi ve siyasal güce sahip olmuştu. Bu zamana kadar Avrupalı devletler tarafından hep ezilmişler, başka bir yere sürülmüşlerdi. Ama 19.yüzyıla gelindiğinde durum farklı bir hal almıştı. Çünkü asrın modası ulus-devletlerdi ve imparatorlukların ömrü azalmıştı.

Ulus-devletin kökenlerine indiğimizde milliyetçilik olgusunun önemini görürüz. Çağın atmosferinden etkilenen katı bir milliyetçi Theodore Herzl ilk kez bir Yahudi Devleti kurulması yönünde ortaya bir fikir atar. Bu amaçla dünyadaki tüm Yahudileri temsil edecek bir kongre düzenlemek ister. Bu amaçla 1897 senesinde İsviçre'nin Basel kentinde ilk Siyonist kongreyi toplar ve yeterli desteği alır. Bunun altını önemle çizmek gerekir ki, Herzl dine inanan, agnostisizmi kabul eden bir kişidir. Yahudiliği bir din olarak değil, saf bir ırk olarak görür. Ama dini yeri geldiğinde kullanmak onun bir hüneridir. Siyonizm, dini ve politik olarak ikiye ayrılır. Dini Siyonizm daha çok Mehdi'nin gelmesi, Tanrı'nın Krallığı ve hac ile ilgilidir. Ama Politik Siyonizm bir Yahudi Devleti'nin kurulması için elden gelen her şeyin yapılmasını öngören, yani her şeyi meşru kılan, gerektiğinde Tevrat'ı yararlanılabilecek bir unsur olarak gören, ırkçı bir düşüncedir.

Herzl, Yahudi Devleti'nin kurulması için çeşitli alternatifler öne sürse de Kongre'de en son kabul gören yer Filistin topraklarıdır. Üç din için kutsal sayılan Kudüs ve Arzı Mevud -Kızıldeniz'den Fırat Nehri'ne- tercihte yeterli sebeplerdir. Osmanlı'nın elinde bulunan Filistin top-

ZERİNE KURULAN İSRAİL

raklarında bu emelleri gerçekleştirmek amacıyla Herzl Abdülhamit'in huzuruna çıkmayı dener. Birkaç kez kabul görmese de Sultan sonunda onu kabul eder ve isteklerini dinler. Herzl, Osmanlı'yı dış borçlarından kurtaracağını vaad eder -Osmanlı o dönemde ekonomik olarak iflas etmiştir-. İşte Abdülhamit'in cevabı:

"Plevne önlerinde Filistin'den iki taburum şehit oldu. Biz de topraklar kanla alınır, kanla verilir. Ben, canlı beden üzerinde ameliyat yapılmasına müsaade etmem."

Abdülhamit'ten cevabını alan Herzl bir süre sonra ölür ve bayrağı Dr.Weizmann'a devreder. 1909 senesinde tahttan indirilen Abdülhamit'in yerine yönetime gelen iktidarın yapacağı ilk işlerden biri Yahudilere Filistin'de toprak satışının serbest bırakılmasıdır.

Birinci Dünya Savaşı'nda Kanal Cephesi'nde mücadele eden Osmanlılar, Gazze ve Kudüs'te müthiş savunma savaşları çıkarmışlardır. Ama Çanakkale'de kelimenin tam anlamıyla dumura uğrayan, karizması çizilen İngilizler rövanşı almaya niyetlidir ve aşırı güç kullanarak bölgeyi ele geçirir. Bu sırada Siyonistler de faaliyetlerine hem savaş meydanlarında hem de masa başlarında devam etmektedir. Dönemin büyük gücü İngilizlerden kurulacak bir Yahudi Devleti için vaat koparmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. 1917 Balfour Deklarasyonu Filistin'de kurulacak Yahudi Devleti'nin önemli bir işaretidir. ABD Başkanı Wilson'un "ulusların kendi geleceğini tayin etme" anlayışı Filistin topraklarında azınlık olan Yahudilere tanınırken, buranın bilinen "dört bin yıllık" sahibi görmezden gelinir. Wilson'dan sonra tüm ABD Başkanları Siyonist devlet fikrine olumlu bakarlar. İki dünya gücünü yanına alan Siyonistleri durdurmaya Osmanlı'dan başka kimin gücü yetebilir! Aynı dönemde Osmanlı İmparatorluğu da dünya sahnesinden çekilir. 1919 yılında Filistin'de bir İngiliz mandası kurulur.

Manda dönemi, Filistin halkının yalnızlığa büründüğü, Siyonistlerin dışarıdan her türlü desteği gördüğü bir dönem olacaktır. İngiliz kuklası, Yahudilere göç yasağı getirdiğinde Siyonistler hemen yeraltı çetelerini kuracak ve

onu yıldırana kadar mücadelelerini sürdüreceklendir. Bu çetelerden Irgun, 1948'de Deyr Yasin Katliamı'nı yapacaktır.

İkinci Dünya Savaşı galiplerinin daimi üyesi ve veto hakkına sahip olduğu Birleşmiş Milletler soruna el atar ve 1947 yılında bölgeyle ilgili karara varır. Siyonist Devletin kurulması yönünde yeterli oy çıkmayınca, savaştan süper güç olarak çıkan ABD diğer ülkelere baskı yaparak oylamayı "üç" kez tekrar ettirir ve nihayetinde amacına ulaşır. 1948 senesinde Siyonist çeteler bir Arap yerleşim merkezini basar ve korkunç katliamlar yapar. Daha sonra açıklama yapan M. Begin, ölümlerine bu derece şiddetli ve korkunç olmasının sebebini "Böyle yapmasaydık, Arapları yeterince korkutamaz ve devletimizi kuramazdık" diyecektir. İsrail'de "milli kahraman" ilan edilen bir Siyonist yaptığı şeyin ne kadar gurur verici olduğunu söyleyecek ve buna benzer açıklamalarda bulunacaktır.

Mısır, Ürdün ve Suriye Siyonistleri tamamen Arap coğrafyasının kalbinden söküp atmak için savaş açarlar. Manda yönetiminden henüz çıkmış Arap devletleri emellerine ulaşabilecekken batılı devletler yaptığı gizli anlaşmalarla mağlubiyetin portresini ortaya çıkarmışlardır. Filistin nüfusunun %32'sini oluşturan, toprakların %5'ine sahip Yahudiler, artık BM'nin öngördüğü toprakların %56'sını değil, %80'ini ele geçirmişlerdir. Doğu Kudüs Ürdün'e geçmiş, yarım milyon Filistinli mülteci Ürdün sınırları içerisinde kalmıştır. Gazze Şeridi ise Mısır'ın eline geçmiş, Filistinliler kendi geleceklerini tayin edememişler(!) ve diğer ülkelerde mülteci konumuna düşmüşlerdi. İsrail Devleti'nin bağımsızlığını ilan ettiği ve dünya ülkelerinin yeni devleti tanıdığı -başta ABD ve İngiltere olmak üzere- bu dönemde Arap Dünyası tam bir şok içerisindeydi ve "yeni Selahaddin"ni arıyordu. Çok geçmeden birileri Selahaddin kılığına soyunacak ama Müslümanlara zulmeden, davası İslam yönünde olmayan birileri...

filistin

Baba! Diyorlar ki sen suçlusun.

Baba! Sen suçlu değilsin...

Baba! Neden tutukladılar seni?

Baba! Seni benden neden esirgediler?

Beni bir defa bile öpmeden,

Annemin gözyaşlarını silmeden.

Anne!

Her sabah yanaklarında gözyaşı görüyorum.

Filistin her şeye lâayık değil mi?

Her gün güneşe sesleniyorum...

Anne! Babamı bir kez daha görebilecek miyim?

Yoksa kıyamete kadar bir daha göremeyecek miyim?

Yoksa annemin gözyaşları kıyamete kadar akacak mı?

Baba, neredesin!

Neredesin!

Baba, neredesin!

Neredesin!

Topraklarımız işgal ediliyor.

Filistin çiçekleri koparılıyor.

Babamı hiç öpmedim,

Güneş doğduğundan beri.

Bayramlar bayramı, şenlikler şenliği kovalıyor.

Şehit üstüne şehit düşüyor...

Babam demir parmaklıklar arkasında!

Kölelerin tutulduğu duvarların ötesinde.

O gün ne zaman?

Parmakların kırılacağı gün ne zaman?

Her sabah çocuklarını öpen babalar!

Çok şey mi istiyorum?

Çok şey mi istiyorum?

Ey ezilmiş çocukluğum

Ben Filistin'in çiçeğiyim

Ve babam demir parmaklıklar arkasında.

Babamı istiyorum...

Babamı istiyorum...

Babamı istiyorum...

kültür - sanat

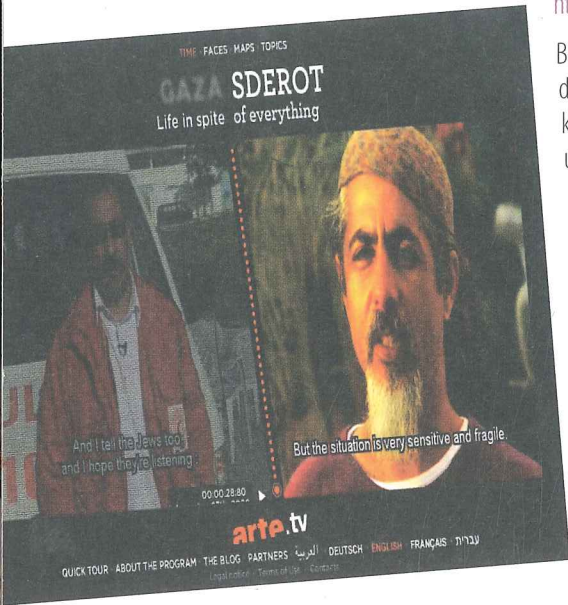
<http://gaza-sderot.arte.tv/>

Birbirlerinden sadece 3km uzakta, farklı kadelere sahip iki şehir Gazze ve Sderot. Biri Filistin'de diğeri İsrail topraklarında. Akdeniz'in kıyısında aynı iklime, fakat farklı atmosferlere sahip iki kent. Farklı renkten, dinden, dilden, kültürden insanların çok yakında ama aynı zamanda çok uzakta olduğu bir bölge.

Geçmişin parçası, geleceğin göstergesi olmaları onlara ağır bir yük yükledi. Fakat onlar bu görevi isteyerek kabul etmedi. Tarihsel koşullar, coğrafi göstergeler, bölgenin binlerce yıldır çekici olması, Avrupa'dan kaçan Yahudilerin sığınacak bir toprak parçası araması...

"Her şeye rağmen yaşam" sloganıyla Fransız-Alman ortak televizyonu Arte'nin internet sitesi <http://gaza-sderot.arte.tv/> bu iki şehre dair her gün iki video yayımlıyor. Duvarın iki tarafındaki insanların günlük yaşamlarından kesitler; duygu, düşünceleri ve istekleri arasındaki farklılıklar gözler önüne seriliyor. Yaşam standartları, gelir düzeyleri, hayata bakış açıları, gelecekte beklentileri...

Gazze ve Sderot'un veya Filistin ve İsrail günlük yaşamındaki farklılıkları görmek isteyenlere önerilir.

Türkiye'de Televizyon Kültürünün Seyri

1923

İskoçyalı bilim adamı John Logie Baird İngiltere'nin Hastings kasabasında "radyonun resimli" icadına bakarken bilim adına ne kadar büyük bir adım attığını düşünüyordu belki de.

1926

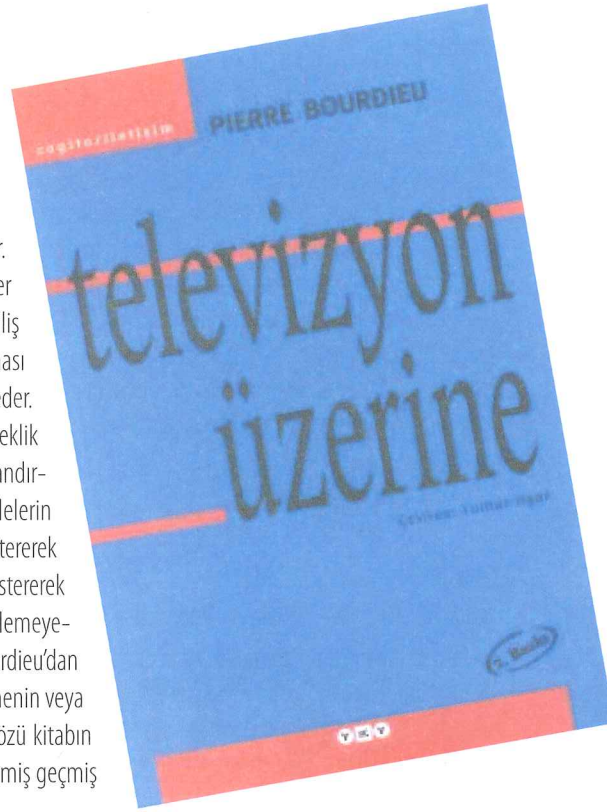
Tele "uzak", vision "görmek". İlk yayını yapan Baird "uzakları yakın edecek" bu yeni icadının kitleleri mankurtlaştırarak, en yakınındaki olaylardan bile bihaber fertler evirecek bir silaha dönüşeceğinden elbette habersizdi.

1967-1990

Test yayınlarını tamamlayan TRT Türkiye'nin ilk ve tek televizyonu olarak paket programlarla yayın hayatına başladı. Zamanla dünyanın hızına, geriden ve istifini bozmaksızın, ayak uydurdu. Bu dönemde Türk halkına ilk kez kitlesel anlamda Batı hayat tarzının empoze edilmesi süreci Dallaslar ve diğerleriyle başladı.

Televizyon Üzerine • Pierre Bourdieu • YKY

'Olmak' diyordu Berkeley, 'Algılanmış olmandır.' Enformasyon çağında bu algılanmayı yani görünmeyi ve kabul edilmeyi sağlayan şey televizyon ekranıdır. Bourdieu tam da buradan yola çıkarak, televizyonun toplum üzerinde nasıl bir işlev üstlendiğini anlatıyor bize. Televizyon kanallarının kendilerine ait zorunluluklarından bahseder kitap. Reyting kaybetmenin ölüm anlamına geldiği bir piyasada rekabet kaçınılmazdır. Rekabetin kanalları nasıl sıradanlaştırdığını ve türdeşleştirdiğini tüm çıplaklığı ile gözler önüne serilir. Belki de kanalların göze çarpan en büyük farkları verdikleri haberlerin diziliş biçimidir. Bourdieu bu durumu ve sonucunu "Karşılıklı duran aynaların birbirini yansıtması türünden müthiş bir kapanmışlık, zihinsel kapatılmışlık etkisi yaratır" şeklinde ifade eder. Belki de kitaptaki en çarpıcı kısım medyanın olaylara kendi isteği doğrultusunda bir gerçeklik verme gücüne hâkim olduğunu söylemesidir. Bu güce büyük oranda sahip çünkü "Adlandırmak, bilindiği üzere, göstermektir, yaratmaktır, varoluşa taşımaktır." Bunlara ilaveten kitlelerin sadece isteneni görebildiği bir dünya yaratmak, bunun belki de en sofistike yöntemi "Göstererek gizlemek", bu yöntemin tipik bir uygulaması; olayları dramatize edip aktüelin içinde göstererek bütün öncüllerden ve sonuçlarından kopartıp saçma olana indirgemektir. Kitapta es geçilemeyecek en önemli kavramsallaştırmalardan biri de 'Fast-thinker' terimidir. Aslını ancak Bourdieu'dan öğrenebileceğimiz kavramın anlatmak istediği: Çok hızlı bir akışın içinde düşünce üretmenin veya duyduğumuz ve gördüğümüz bilgileri analiz etmenin pek de mümkün olmadığıdır. Sözü kitabın mütercimi Turhan Ilgaz ile bitirelim: "Medya, liberal Batı demokrasisini, yeryüzünde gelmiş geçmiş en tümel ve en mutlak totalitarizm haline getiren bir katalizör olup çıkmıştır."

Pierre-Felix Bourdieu

(d. 1 Ağustos 1930 Denguin) - (ö. 23 Ocak 2002 Pireneler), Fransız sosyolog.

İkinci Dünya savaşı sonrasında en yaratıcı ve en verimli araştırmacılarından olan Bourdieu, günümüz sosyolojisinin temel kuramcılarında biridir. Askerliğini yapmak üzere gittiği Cezayir'de, Fransız sömürgeciliğini yakından tanıma fırsatı bulan düşünür, bu deneyiminin de etkisiyle felsefi yaklaşımını sosyolojik ve antropolojik açımlarla pekiştirdi. Eğitimden başlayarak çeşitli kültürel alanlardaki üretim, yeniden üretim, ayrışım mekanizmalarını inceleyen pek çok önemli çalışması bulunmaktadır. Avrupa Sosyoloji Merkezi'nin kurucusudur. Onu diğer pek çok sosyologdan ayıran en önemli özelliği ise Bourdieu'nun, eylemci bir sosyolog olmasıdır. Sadece düşünsel düzlemde değil, sokakta da var olmasını bilen bir sosyolog. O çok çok hasret kaldığımız türden, yani sisteme sadece kitap sayfalarının arasından değil sokaktan da kafa tutabilen aydınlardandı.

1990

Ekonomisi, siyaseti hızla liberalleşen Türkiye'de televizyon yayıncılığı da Ahmet Özal ve Cem Uzan ortaklığıyla kurulan daha sonra Star Tv adını alacak Magic Box ile bu değişimden nasibini alır. Artık ulusal anlamda refah seviyesi artan Türkiye'de, küresel sisteme entegrasyon sürecini tamamlayacak televizyon kültürünün işgali başlıyordu.

1997-1998

Televizyon kültürünün yıkıcı etkisinin en kesif hissedildiği özel bir dönemi yaşamaktadır Türkiye. Bir kaç "anchorman"ın suretlerinde sembolleşen bu dönem; Fadime Şahin'lerin, Müslüm Gündüz'lerin, üfürükçü hocaları, şişçi zikir ehlinin görüntüleri sayesinde toplum hafızasındaki yeriyse sözün bittiği yerd.

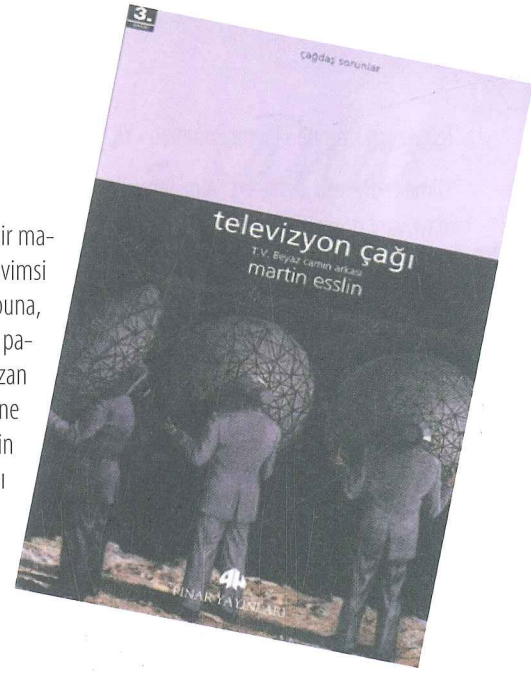
2000'ler

Özel televizyonların bir biri ardına yayın hayatına girmesiyle gündelik hayatı işgal eden televizyon, toplumun yönlendirilmesinde önemli bir araç haline geldi. Özellikle AB fonlarıyla desteklenen dizi furyası bu yıllarda kendini gösteriyor; AB destekli yapılarda eşcinsellik, evlilik dışı birlik-telik ön plana çıkarılarak toplumun temel ahlaki değerleri dinamitleniyordu.

Televizyon Çağı- T.V. Beyaz Camın Arkası

Martin Esslin • Pınar Yayınları

Pencerelerin açık olduğu ılık bir gecede herhangi bir gelişmiş ülkenin bir şehrinin herhangi bir mahallesinde yürüyün, önünden geçtiğiniz her evden bir televizyon ekranından yansıyan mavimsi pırıltıları görürsünüz. Zaman makinesinden çıkmış bir kuşak öncesine mensup bir ziyaretçi buna, yani bütün insanların büyülenmişçesine gelip geçen görüntüleri saatlerce seyre dalmasına, pasif alıcılığa gömülmesine ne derdi acaba? Televizyon çıkmadan önce Cesur Yeni Dünya'yı yazan Aldoux Huxley, gelecekteki insanların sakinleştirici haplarla uyuşturularak itaat ettirileceğine dair bir ütopya tahayyül etmişti. Huxley, hedeften pek de uzak düşmemiş, yalnızca kehanetinin teknolojik unsurunda yetersiz kalmıştı. Önemli bir anlamda Huxley'nin Cesur Yeni Dünya'sını yaşıyoruz şimdi; adına da "televizyon çağı" diyorlar.

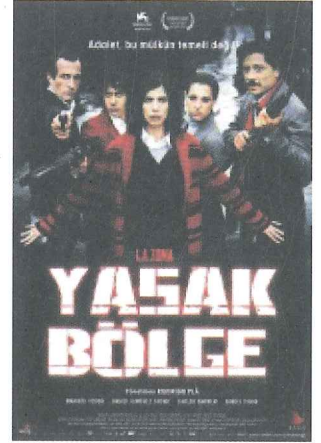

Yasak Bölge

Orjinal Adı: La Zona • Yönetmen: Rodrigo Plá • Yapım: 2007, Meksika • Süre: 1 Saat, 37 dk.

Tüketeyim, aman kimse görmesin. Açlar olmasın gözümün önünde, onları düşünmek zorunda kalmayayım. O kadar çalışıyoruz, babam da çalışmış o kadar, onun babası da, bu kadar serveti, rahatı edinmek hiç de kolay olmadı. İstemiyorum görmek fakir, istemiyorum görmek dilenen birini ve istemiyorum görmek aç kalmış çocukları. Tek görmek istediğim benim gibi olanlar! Çılgınca tüketebilen, kimseye de hesap vermek zorunda olmayanlar. Hayatlarını hiçbir gücün sınırlamadığı dostlarım. Özgür olanlar yani! Akıllarından geçen her şeyi yapmaya muktedir olanlar. . .

Film tanıtımı olacaktı ama "Yasak Bölge (La Zona)" filmi izledikten sonra artık yavaş yavaş içselleştirmeye başladığımız bu tarz yaşamlar aklıma geldi. Filmin teknik incelemesini, analizini yapmak istemiyorum. Film, Meksika yapımı. Mexico City şehrinin tam ortasında inşa edilen bir siteyi anlatıyor. Bu sitede yaşayan insanlar dış dünyadan tamamen bağımsız yaşayan, belki de bir önceki paragrafta söylediğimiz düşünceye sahip olan insanlar. Dışarıdan site içerisine kimsenin girebilmesi mümkün değil. İşte böyle bir siteye dışarıdan üç yoksul genç gizlice girerler ve hırsızlık yapmak isterler. Fark edilmeleri üzerine çatışma çıkar, iki genç orada öldürülür. Kurtulmayı başaran genç Miguel ise, sahibi site içi Emniyet Teşkilatı'nda çalışan bir polisin villasının bodrumunda saklanır. Polisin kendi yaşıtı olan oğlu Alejandro'ndan kendisine yardım etmesini ister. Alejandro yardım etmeye karar verdikten sonra içerisinde yaşadığı toplumun aslında ne kadar vahşi ve acımasız olduğunu görür. Filmi, Hollywood tarzı filmlerden ve son günlerde artan Türkiye yapımı bayağı filmlerden sıkılanlara tavsiye ediyoruz. . .

Türkiye'de Televizyon Kültürünün Seyri

2003

Türkiye dizilerin şiddeti körüklenmesini yoğun bir şekilde tartışacağı bir döneme giriyordu. Kurtlar Vadisi adlı dizi yüksek reytingleri ile beraber özellikle lisede artan şiddet olayları sebebiyle tartışmaların odağı oluyordu. Türk televizyonculuk tarihine damgasını vuran yapımın devamı niteliğindeki KV Terör, şiddete özendirmek gibi benzer ithamlar sebebiyle yayından kaldırılıyordu. Halen KV Pusu adıyla devam eden dizi televizyon aracılığıyla kitlelerin nasıl yönlendirileceği konusunda önemli bir gösterge. Öyle ki halen yayınlanacağı kanalı tespit etmekte zorlanıyor.

2008

Yeni yıla girerken mali krizi her boyutuyla teşhir eden televizyon bu gösterdiklerinden habersizmiş gibi dizi sayısını katlıyor. Ahlaki değerlerin hiçe sayıldığı, hastalıklı tiplerin toplumun gözünün içine sokulduğu bu ortamda her mevzuya maymun iştahıyla artan ve "malayani"den başka bir şey olmayan sabah programlarından söz etmiyoruz bile.

Bağır
Bir fikir sun
Dönüşünü cahilliğine verdiği dünyanın tam da orta yerinde bir ateş yak
Sorma
Yazamayışını beyaz kâğıtlara
Gayri resmi duruşunu
Haykırıp sonra susuşunu
Susmak mı dedim
Sen ceset dersin
Bense Meryem
İkilem dersin
Ben vahdet
Ve korkmak dersin
Ben mi; Hikmet
Ama yok
Susma
Duruşun kalsın buralarda
Sonra sabret
Ve yüreklerdeki esintiye yor ne varsa
Siyah mürekkeplerden kur cümlelerini
Altındaki kareli yapraklardan
Beyaz gülüşlerden
Mavi ağlayışlardan
Bazen de
Gri semalardan

Yan bir gün
Yangınların İbrahim olsun
Sonra yakarışın Eyyub
Kalbin Yusuf olsun
Bir gün esip geç çöl kumlarıyla
Süleyman olsun savuruşun
Yolları ayaklarına ser bir gün
Adın hicret olsun
Bir duyuşla duy dünyayı
Ve akabildiğinde sel indir kıyıları
Beyaz kâğıtların uçak olsun uçsun artık
Ve mürekkebin yollara aksın
Bırak dönsün kâinat zerre zerre
Bırak yakasını bırak
Zamanı, mekânı kendi haline bırak
Ama halini kendine, asla

Sür kendini karanlıklara
Tam da zifirin ortasına
Işığını yak!

bir şey
yap

Feyza Saygın

fildişi

kuleden notlar

Ey iman edenler, Allah'ın yardımcıları olun; Meryem oğlu İsa'nın havarilere: «Allah'a (yönelirken) benim yardımcılarım kimlerdir?» demesi gibi. Havariler de demişlerdi ki: «Allah'ın yardımcıları bizleriz.» Böylece İsrailoğullarından bir topluluk iman etmiş, bir topluluk da küfretmişti. Sonunda biz de iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik, onlar da üstün geldiler. • **Saff-14**

Bu (Kur'an), insanlar için bir beyan, sakınanlar için de bir hidayet ve öğüttür. • **Al-i İmran 138**

Az ama yeten, çok olup oyalayandan daha hayırlıdır. • **Hz. Muhammed**

Allah, suretlerinize ve mallarınıza bakmaz; fakat kalplerinize ve davranışlarınıza bakar.

Hz. Muhammed

Başkalarını affetmiyorsanız, kendinizi de bu hatanız yüzünden asla affetmeyin. • **Eflatun**

Doğru yolda olsanız bile, eğer oturuyorsanız, sizi ezip geçerler. • **Will Rogers**

Çiçeklerimizi koparabilirler ama baharın gelişini engelleyemezler. • **Leyla Halid**

Bilmediklerimi ayağımın altına alsaydım başım göğe ererdi. • **İmam-ı Azam**

Mal cimrilerde, silah korkaklarda, karar da zayıflarda olursa işler bozulur. • **Hz. Ebubekir**

Birliğin kederi, ayrılığın safasından daha hayırlıdır. • **Yahya bin Muaz**

Hakikatin en büyük dostu zaman, en büyük düşmanı önyargı ve daimi refakatçisi tevazudur.

Charles Caleb Colton

Üstün insan, konuşurken mütevazı, faaliyete girdiğinde olabildiğince gayretli olabilen insandır.

Konfüçyus

Bu yüzden hakkı kuvvetli kılmak yetmez, kuvveti de hak üzere kilmamız gerekmektedir.

Blaise Pascal

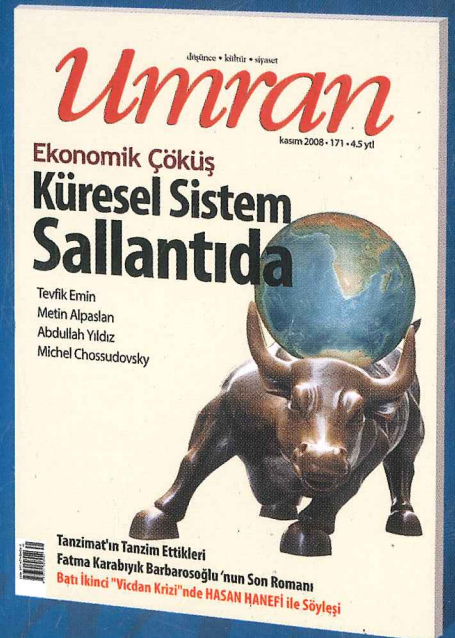
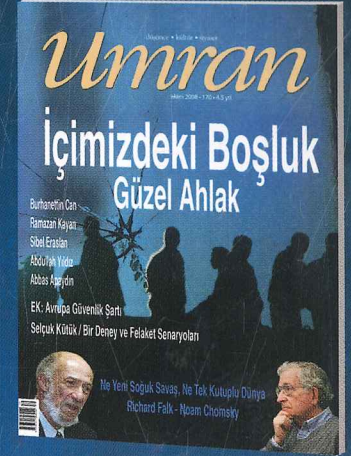
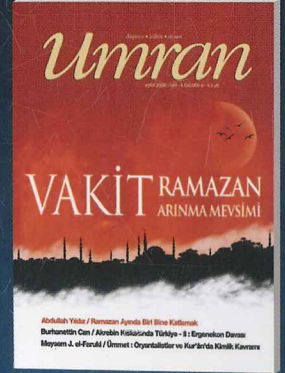
Bir insan, kendi ruhu özgür değilse, bütün dünyanın bağımsız olmasından ne fayda sağlayabilir?"

Andrei Tarkovski

DERİN BİR NEFES ALIN!

"UZUN SOLUKLU YÜRÜYÜŞ"E

SİZİ DE DAVET EDİYORUZ...

12 AYLIK ABONELİK

50 YTL

ABONE HATTI 0 212 640 44 83

www.umrandergisi.com • abone@umrandergisi.com

Allah mü'minlerin mallarını ve canlarını karşılığında kendilerine cenneti vermek üzere satın aldı. Onlar Allah yolunda savaşır, bu yolda kimi zaman öldürürler ve kimi zaman da öldürülürler. Bu, Allah'ın üzerine borç aldığı ve hem Tevrat'ta, hem İncil'de, hem de Kur'an'da yer verdiği bir sözdür. Allah'dan daha çok sözünde duran kim olabilir ki? O halde yaptığımız bu alışverişe sevininiz. İşte büyük kurtuluş, büyük başarı budur.

Tevbe Suresi - 111. Ayet

**HER YER FİLİSTİN,
HEPİMİZ FİLİSTİNLİYİZ!
TÜRKİYE'DEN GAZZE'YE
DİRENİŞE BİN SELAM!
ZAFER HAKKIN VE
HAKKA İNANANLARINDIR!**